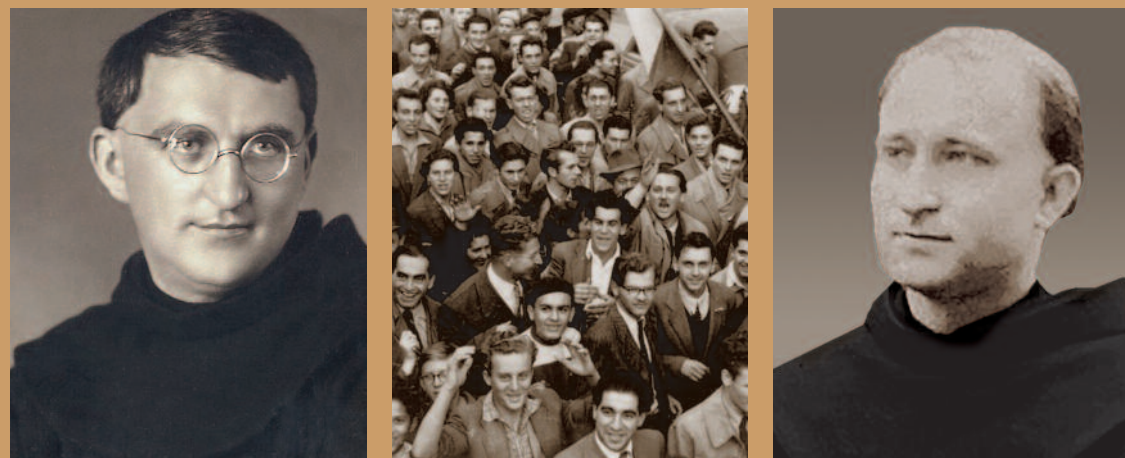

FERENCES TRIPTICHON

*közösségi misztériumjáték
a kommunizmus ferences mártírjainak
és hőseinek emlékére*

A Ferences triptichon két előadásban lesz látható a templomban:
**2016. NOVEMBER 24-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN
ÉS 25-ÉN PÉNTEKEN 19.30 ÓRAI KEZDETTEL.**

Közreműködik a plébánia közösség 80 tagja

A programot az 1956-os forradalom és szabadságharc
60. évfordulójára létrehozott emlékbizottság támogatja.

A MI ARCAINK PASARÉTI KÖRKÉP

A Pasaréti Páduai Szent Antal Plébánia lapja

2016/3. szám

NYÁRI EMLÉKEK
TÁBORI
BESZÁMOLÓK

**FERENCESEK
A VILÁGBAN:**
KRAKKÓ
PERU
TAIZÉ

BOLDOGOK
A LEELKI
SZEGENYEK
MERT
ÖVEK A
MENNYEK
ORSZÁGA

**FERENCES
MÁRTÍROK**

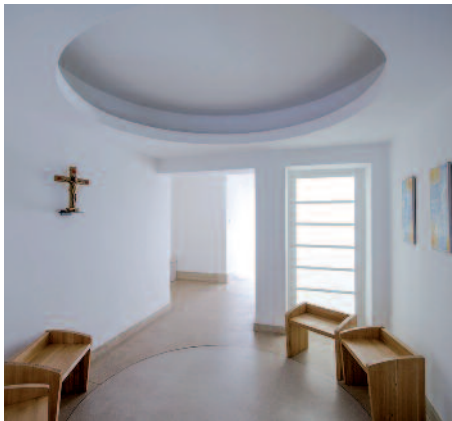
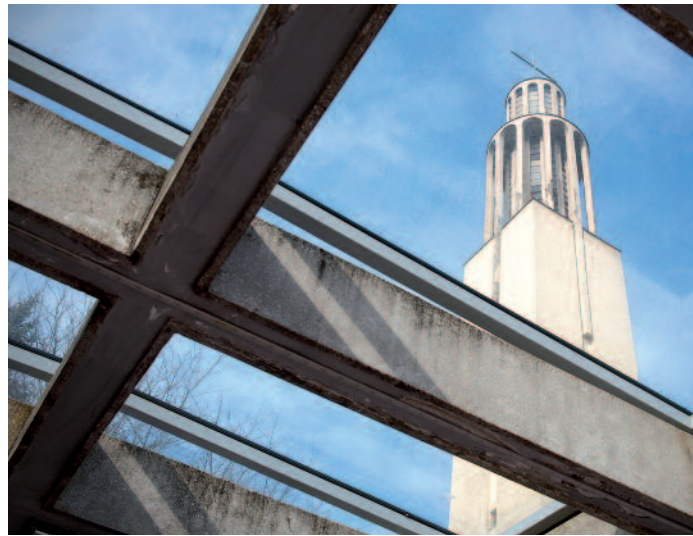
KÁROLYI BERNÁTRA
EMLÉKEZÜNK

GYEREKZSIVAJ
GYEREKSZÁJ

**SZENT ANTAL
PÁLYÁZAT**
GYŐZTESEI

**ZALAEGRSZEGI
ÜZENET**
OCISOVAI GRÁCIÁN
BUZDÍTÁSA

ÚJ TEMPLOMI SZÍNDARAB

„Semmi másról nem akarok szólni, csak az Isten dicsőségéről”

Mindenszentek ünnepe körül a legnemesebb titkok fátylai úsznak. A hétköznapiak itt-ott ránk törő fásultsága fölött, lebegő pilléreken nyugszanak életünk magasabb eszményei: szentjeink hordozzák és valósítják meg azokat. **Szentjeink: akik ott vannak templomunk falfestményein, vagy a névtelenségbe burkolózó, de éppen ezért néha talán még ragyogóbban sugárzó társaink. A halottak napját és az egyházi év utolsó szakaszát bevezető ünnep, Mindenszentek ilyen Isten fényével eltelt tanúságtévő életek fényjátékától ragyog.**

Még óvodások voltunk, amikor átéltük azt a korszakhatárt jelentő élményt, hogy a szentmisén letérdepelve, kis nyújtózkodással ugyan, de már a templom padja fölött is kiláttunk a szentély felé. A pasaréti nagycsoportosok számára ekkor sejlik föl először Páduai Szent Antal Kisjézust ölelő, liliomot és gyertyát tartó angyalokkal övezett alakja. Térdelés közben jólesik bámultatni! És ahogy a gyermek körbenéz a templomban, két oldalt ott látja maga körül lebegni a Ferenc-rend nagy szentjeit: Luchesius, Alkantarai Pétert, Bonaventurát, Árpádházi Erzsébetet, Szolánói Ferencet, Jeanne d'Arc-ot, Klárát, Marchiai Jakabot, Portugáliai Erzsébetet, Toulousei Lajost, Pascalt, Cortonai Margitot, Didákot, Lajos királyt, Sziénai Bernardint, Kapisztrán Jánost. Ők a hivatalos, „kanonizált” szentjeinket képviselik. Van azonban Pasaréten Károlyi Bernátunk és Ozsváry Csabánk is, akiket a krisztusi életművészetük hozzákapcsol az eszményhez, bár még csak folyamatban van vagy éppen elindult a boldoggá avatásuk. Vagy gondoljunk a tágabb baráti körünk, rokonságunk, családjaink boldog emlékü elhunytjaira: Mindenszentek ünnepe róluk is szól! Mindazokról szól, akik Istenben célba érkeztek, hogy fényt és meleget sugározzanak ránk az esztendő zordabb napjain. Mindenszentekkel kapcsolatban éppen ezek az „áttűnések” a legérdekesebbek: rádöbbenhetünk arra, hogy valójában nélkülözhetetlen életszükséglet a számunkra, közösségeink számára az ő anonim jelenlétük, állhatatos imájuk, támogatásuk.

Ők biztosítanak minket arról, hogy a hétköznapiak sűrűjében is érdemes felemelni a tekintetünket!

Ozsváry Csaba így vall a szentmisének a Lélekkel telt szemlélődésünket tápláló értékéről: **„A művészetben és a művészetén kívül engem nem érdekel más, mint Jézus Krisztus. És semmi másról nem akarok szólni, csak az Isten dicsőségéről. Ha ez nem megy, akkor inkább hallgatók. Hívó emberként Isten közelségére vágyom. Társaságát keresem a szentmisében, imádságban, a családban és a mindennapi munkámban. [...] Hívóként végzem munkámat. Mindig Istenbe kapaszkodva és mindig az Egyház közösségében.”** Abban pedig, ahogy az eucharisztia ünneplése közben a szentek mellettünk állnak és körülvesznek minket, meghívás van: ne hagyjátok kihunyni a hiteteket, és a hitből sarjadt eszményeiteket!

fr. Bagyinszki Ágoston

Amoris Laetitia

– a családban
megélt
szeretetről

ami lehetővé teszi a közös élet intenzitásának erősítését, vagy legalábbis a házasság új jelentésének megtalálását. **Semmiképpen nem kell rezignáltan belenyugodni egy hanyatló pályába, elkerülhetetlen romlásba, elviselendő közepszerűségbe.** Épp ellenkezőleg, ha a házasságot feladatnak tekintjük, amely akadályok legyőzését is magában foglalja, akkor minden krízis alkalom lesz arra, hogy együtt igyák a jobb bort.

233

Egy válság kihívására az azonnali reakció az ellenállás, a védekezés. Ilyenkor az ember úgy érzi, a dolog kicsúszik ellenőrzése alól, mivel meg-

mutatja életmódjának elégtelenségét, és ez kellemetlen érzés. Ezért a problémák tagadásának, elrejtésének, bagatellizálásnak módszeréhez folyamodnak, rábízva mindent az idő múlására. Ez azonban csak késlelteti a megoldást, és nagyon sok energiát emészt föl a haszontalan takargatással, ami még tovább bonyolítja a dolgokat. A kötelékek gyengülnek, és állandósul az elszigetelődés, mely károsítja az intimitást. **A válságban, mellyel nem néznek szembe, leginkább a kommunikáció sorvad el.** Így azután lassanként abból, „akit szeretek”, az lesz „aki mindig mellettem van az életben”, majd csupán „gyermekeim apja vagy anyja” – és végül idegen.

239

Érthető, hogy sok nehézség adódik azokban a családokban, melyekben az egyik családtag nem érett a kapcsolattartásra, mert élete valamely szakaszában kapott sebei nem gyógyultak meg. **A rosszul megélt gyermek- és serdülőkor termékeny talaj az olyan személyes válságok számára, melyek végül károsítják a házasságot.** Ha mindenki normálisan megérett személy volna, a válságok sokkal ritkábbak és kevésbé fájdalmasak lennének. De a valóság az, hogy olykor az embereknek meg kell érniük a negyvenedik évüket ahhoz, hogy megvalósítsák azt az érettséget, amire az ifjúkor végén már el kellett volna jutniuk. Néha a kisgyermekre jellemző önző szeretettel szeretnek, mely a fejlődés egy fázisában elakadt, el-

torzul, és azzal a szeszéllyel él, hogy mindennek az ő énje körül kell forognia. Ez kielégíthetetlen szeretet, mely ordít és sír, amikor nem kapja meg azt, amire vágyott. Máskor a szeretet a serdülőkori fázisban akad el, és az ellenkezés, az éles kritika, mások hibáztatása, az érzelm és a fantázia logikája jellemzi, és a többieknek be kell tölteniük ürességeinket vagy támogatniuk kell szeszélyeinket.

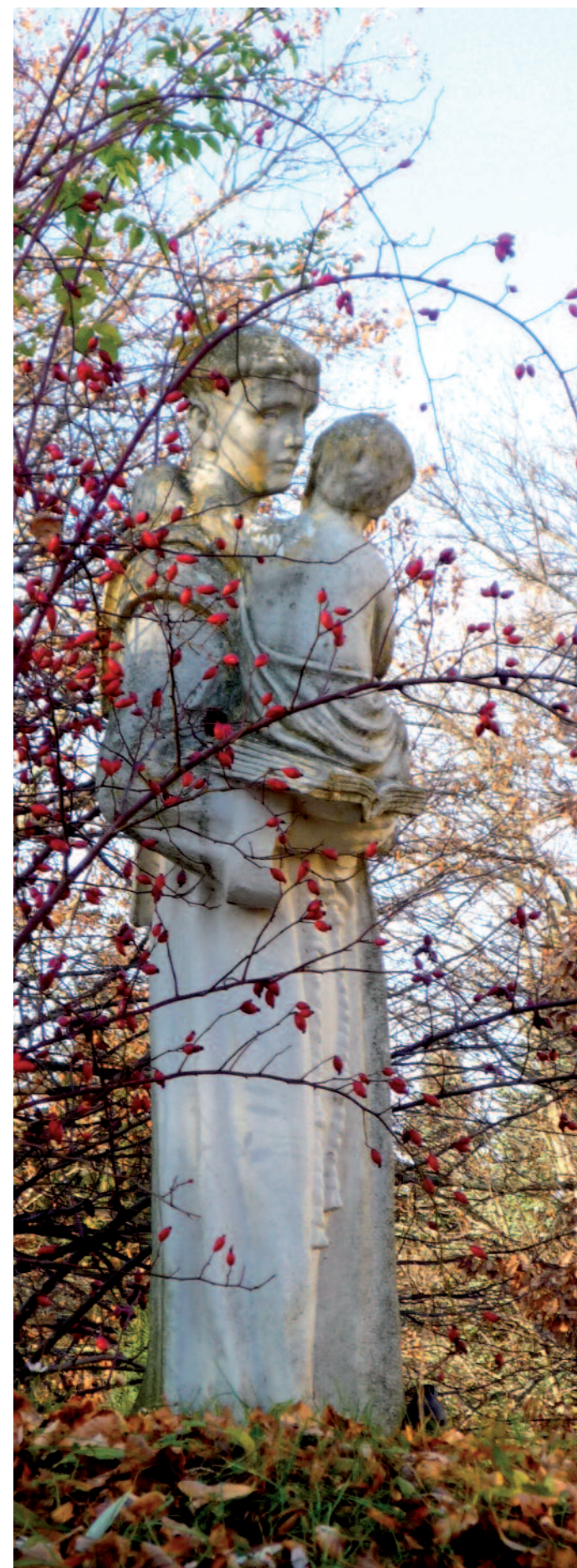
240

Sokan úgy fejezik be a gyermekkorukat, hogy soha nem tapasztalták meg a feltétel nélküli szeretetet, és ez megsebzí bizalomra és odaadásra irányuló képességüket. A rossz kapcsolat a szülőkkel és a testvérekkel, amit soha nem rendeztek, újra megjelenik és károsítja a házasságot. Meg kell tehát szabadulni azoktól a dolgoktól, melyekkel korábban nem néztek szembe. Amikor a házastársi kapcsolat nem jól működik, a fontos döntések meghozatala előtt mindenkinek végig kellene járnia saját élettörténete gyógyításának útját. **Ez azt igényli, hogy ismerjék föl a gyulladás szükségességét, buzgón kérjék a megbocsátás és a bocsánat elnyerésének kegyelmét, fogadják el a segítséget, keressenek pozitív motivációkat, és újra meg újra próbálkozzanak.** Mindkét félnek nagyon őszintének kellene lennie önmagához annak felismerése érdekében, hogy kellő érettség nélkül éli meg a szeretetet. Bármennyire is nyilvánvalónak látszik, hogy csak a másik vétkes, egy válság nem győzhető le, ha csak a másiktól várják a változást. Azt a kérdést is fel kell tenni, hogy melyek azok a dolgok, melyeket egyikük vagy másikuk személyesen érlelhet meg vagy gyógyíthat a konfliktus megoldása érdekében.

Ferenc pápa továbbá nagy hangsúlyt fektet az enciklikában a keresztény házastársak szakítások és válások utáni különlegesen nehéz helyzetére.

243

Azokkal az elváltakkal, akik új kapcsolatban élnek, fontos éreztetni, hogy az Egyház részei, hogy „nincsenek kiközösítve”, nem ilyenekként kezelik őket, mert mindig formálják az egyházi közösséget. Ezek a helyzetek „figyelmes megkülönböztetést és nagyon körültekintő kísérést igényelnek, elkerülve minden olyan kifejezést és magatartást, mely diszkriminációt éreztetne velük szemben, és előmozdítva részvételüket a közösség életében. A keresztény közösség számára az, hogy gondját viseli ezeknek az embereknek, nem a házasság felbonthatatlanságára vonatkozó hitének és tanúságtételének a gyengítése: sőt, **az Egyház éppen ebben a gondoskodásban mutatja meg szeretetét.**

KASSÁNYI MÁRIA
SZENT ANTAL PÁLYÁZATRA BEKÜLDÖTT
GYÓZTES KÉPE

Ferenc pápa legújabb apostoli buzdítása első-sorban a családoknak, házastársaknak szól. A pápától megszokott közvetlen, szeretetteli stílusban beszél a házasság csodájáról, a család örömeiről, de nyíltan szól a családi élet válságos korszakairól is.

A könyv formában is megjelent buzdítás nem egy hétköznapi valóságunktól távoli „papos ájtatos szöveg”, hanem praktikus, gyakorlati tanácsokkal teli lelki és szellemi útmutató. Házastársaknak viták előtt és után kötelező olvasmány! **Fiatal házasoknak azért, hogy tudják, hogyan kezeljék a rájuk váró konfliktusokat, edzett házaspároknak pedig új szempontokat kínál a konfliktuskezelésre, a közös öröm megélésére.** Az alábbiakban álljon itt néhány részlet Ferenc pápa gondolataiból.

232

Egy család történetét mindenféle válság barázdálja, melyek drámai szépségének is részei. **Segíteni kell annak felfedezését, hogy a legyőzött válság nem gyengíti a kapcsolatot, hanem jobbítja, leüleptíti és érleli egységének borát.** Nem azért élünk együtt, hogy egyre boldogtalanabbak legyünk, hanem – hogy az új szakasz megnyílt lehetőségeiből kiindulva – megtanuljunk új módon boldognak lenni. Minden válság magában foglalja valaminek a begyakorlását,

Az Ifjúsági Világtalálkozót 3 évente rendezik meg. Idén Európára, Krakkóra esett a választás. Nagyságrendileg 2,5 millió résztvevője volt a találkozásnak, ebből 4000 magyar, közülük hárman templomunk fiataljai.

GERI KLÁRA

Az egy héten át (július 25-31-ig) tartó programot rengeteg munka és szervezés előzte meg. Végül is csodálatos találkozás valósulhatott meg. A fesztivál ideje alatt nem csak a világ minden tájáról érkezett fiatalokkal, hanem Ferenc pápával, önmagunkkal és a bennünk lakó Irgalmas Istennel találkozhatunk. Krakkó ez alatt a két hét alatt teljesen átalakult. Nem csak a város, hanem egész Lengyelország, az összes lakójával együtt erre a rendkívüli alkalomra illő ruhába öltözött. Az országban minden templom kapuján kint volt a logóval ellátott zászló.

A találkozó témája, fő vonala természetesen az irgalmasság volt. Ennek kapcsán hallottunk tanúságtételeket, persze mindenki arra a nyelvre lefordítva, ami számára a legérthetőbb volt (hála a rádiótechnikának). Minden csoportnak lehetősége volt eljutni az Irgalmasság Zarándoklatára, és az, hogy 1-1,5 órát kell sorban állnunk valahová, az már nem jelentett problémát. Soha nem gondoltam volna például, hogy Lengyelország szívében, Krakkóban, egyszer magyar nyelvű misét fogok hallgatni, ráadásul egy olyan kápolnában, aminek a falait magyar szentek mozaikja díszíti.

Órákon keresztül lehetne élményeket mesélni. Gyakran egy mozdulat, egy dallam, egy kép hoz elő emlékeket. Olyanok ezek, mint az energia-élmény befőttek. A napok szinte összeolvadtak, mert annyi minden történt. Az Ifjúsági Találkozó alatt kiépítettük a nemzetközi kapcsolatainkat. Most éppen azt szervezzük két lengyel lánnyal, hogy mikor jönnek hozzánk, Budapestre. Ha a legnagyobb élményemet kéne kiemelni, talán az utolsó két nap összsképe lenne. Szombaton, ki így, ki úgy jutott ki az Irgalmasság Mezejére (Campus Misericordie), nagyjából egy nap alatt. A vonaton egymásnak énekeltünk, meséltünk, mindezt azon a vegyes, angol-mutogatós nyelven. Azon a napon hihetetlen meleg volt, és a lengyelek a saját házuk előtt osztották a vizet nekünk. A mezőn már enyhült kicsit a forróság, lassan kezdtük otthonosan érezni magukat spanyol „szomszédainkkal”. Este ide érkezett meg Ferenc pápa, akivel immár harmadszorra találkozhattunk. Vele együtt virasztottunk, énekeltünk, gyertyafénynél, elmélkedésekkel. A reggel pedig olyan, de olyan gyönyörű volt, amit nem lehet szavakkal leírni. Reggeli sétánk közben pedig összetalálkoztunk a magyar média

embereivel. **A záró mise után Ferenc pápa elárulta, hogy Panamában lesz a következő találkozó.** Azt hiszem, ideje elkezdni spórolni rá...

HÁZNAGY ANDOR

Idén Krakkóban került megrendezésre az Ifjúsági Világtalálkozó július utolsó hetében, mely találkozó az Irgalmasság évének egyik központi eseménye volt. **Ferenc pápa invitálására a világ mind a négy sarkából jöttek fiatalok Kis-Lengyelország fővárosába, hogy közösen ünnepeljenek és együtt éljék át a Szentatya Irgalmasság évi üzenetét: „Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak” (Mt 5,7).**

A Világtalálkozón a magyarországi Ferences Rendtartományból közel 3 autóbusznyi fiatal vett részt szerzetes kíséreléssel közösen az ország különböző rendházaiból. Az év első felében két előtalálkozó

keretében lehetőségünk nyílt, mint a ferences zarándoklatcsoportnak, a lelki felkészülés mellett egymás közelebbi megismerésére, hogy Krakkóba egy közös ferences családként tudjunk utazni. Egymás ismeretére szükségünk is volt, mert a találkozó első napján már közel félmillió fiatal vett részt, mely szám az esemény csúcspontján nevezhető Pápával közös virasztásra és a vasárnapi szentmisére felkészült közel másfél millióra. Krakkó szűk belvárosi utcái különösen zsúfoltnak voltak tekinthetők néhány esetben és könnyen elkavarodhattunk volna egymástól. Szálláshelyünk Brzesko-ban volt, mely település Krakkótól keletre fekszik. Itt a kisvárosban zajlottak több délelőtti a nemzeti katekézisek több magyarországi egyházmegyékből érkezett fiatalokkal egyetemben (Vác, Szeged, Nyíregyháza), melyeket egy-egy püspök vezetett, délután pedig Krakkóban került sor a közös nagy volumenű eseményekre, úgymint a Világtalálkozót nyitó szentmiséjére, Pápa fogadására és a Vele együtt járt Keresztútra. A programok általában estig elhúzódtak, így mindig igyekeznünk kellett, hogy a szálláshelyünk irányába tartó utolsó vonatot elérjük. A város egy nagy fesztiválhoz volt hasonlítható, Krakkó belvárosának minden szegletében programok, nyílt templomok és egymással versenyt skandáló fiatalok voltak jelen. Különösen a rendező lengyelek mellett franciákkal, olaszokkal és németekkel lehetett találkozni, de rajtuk kívül tényleg a világ összes országából jöttek, zászlófelismerő versenyt lehetett tartani. Pénteki napon elzarándokoltunk a vasárnapi szentmise helyszínére, az Irgalmasság Mezejére. Itt zajlott a péntek esti Pápával közös Virasztás, majd a mezőn pihente ki a nappal fáradalmait sok százezer zarándok. Másnap, vasárnap közös szentmisével zárult a Világtalálkozó, melyen a Pápa értékes gondolataival lettünk gazdagabbak. A mise végeztével visszautaztunk a szállásunkra és elindultunk hazafelé, ahová hétfő

hajnalban érkezünk meg. Számomra külön élményt jelentett, hogy számos országból és földrésről származó fiatalokkal volt alkalmam elbeszélgetni, néha nem csak öt percre, így betekintést nyerhettem más ország kultúrájába és megtapasztalhattam, hogy a különbségek ellenére egyek vagyunk. Felüdítő volt látni és megtapasztalni a fiatalok többségének arcán a szünni nem akaró mosoly és derű jelenlétét.

FODOR BERTALAN

Nagy élmény volt részt venni a krakkói Ifjúsági Világtalálkozón, ahol egyes becslések szerint több mint 2 millióan gyűltünk össze, hogy együtt ünnepeljük hitünket, és találkozzunk a Szentatyával. A várost valóságosan ellepték a zarándokok, igazi fesztiválhangulatot teremtve.

Bár a világ különböző tájairól jöttünk, mind ugyanazokat az értékeket valljuk, ráadásul egy olyan városban, ahol a kereszténység ma sem csak hagyomány, hanem élő hit – ez a megerősítő közösségi élmény rám igazán pozitívan hatott.

Az egy hét alatt majdnem végig velünk tartott Ferenc pápa: szerdán fogadtuk őt a városban, pénteken közös keresztúton vettünk részt, szombaton virasztást tartott, vasárnap a záró szentmisét celebrálta. Külön kiemelni prédikációit, melyek napjaink aktuális kérdéseivel is foglalkoztak, és az idei Irgalmasság éve üzenetét közvetítették: „Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak”. A hétköznapi délelőtti során hazai püspökök tartottak nekünk katekézist, egyik nap pedig részt vettünk az irgalmasság zarándoklatán, amely a II. János Pál

központtól és -bazilikától az Isteni Irgalmasság-bazilikáig vezetett, ahol kis csoportunknak szerencsésen Krisztián testvér tarthatott újmisést. Krakkó városa igen nagy feladatot vállalt, és bár a szervezés nem mindig ment flottul, a szervezőknek – köztük a nagy számú lelkes lengyel önkéntesnek – köszönhetően szép emlékekkel távoztunk erről az eseményről.

„Irány Taizé!”

Fiatalokat váró szerzetesi közösség Franciaországban

Idén nyáron először indult pasaréti szervezésű busz Taizé-be.

Schumicky Teri és Réti Bálint hatalmas munkával szervezett össze egy busznyi csapatot, akik egy hetet töltöttek nem messze a híres Cluny apátságtól, a taizei ökumenikus szerzetesi közösség vendégeiként. Nem voltak egyedül, több ezer fiatal, keletről és nyugatról, feketék, fehérek, ázsiaiak töltötték velük együtt ezt a hetet, imádsággal, munkával, beszélgetésekkel, énekléssel és nagyon nagy örömmel. A magyar csapat élményeiről Schumicky Teri számol be.

Taizé-i énekeket kiskorom óta ismerek, énekeltük őket otthon, énekeltük az iskolában, a templomban és nagyon szerettem őket, bár akkor még nem tudtam, hogy mit jelent ez a szó: "Taizé". Mikor egy barátnőm eljutott Franciaországba, Taizébe, megfogalmazódott bennem, hogy egyszer én is el szeretnék menni ide.

Januárban kerültem a Szent Filoména ifjúsági csoportba, ahol egy hittan után Réti Bálint megkérdezte, hogy nem akarok-e szervezni vele egy buszutat Taizébe. Engem se kellett kétszer kérdezni, természetesen rögtön igent mondtam. Augusztus 13-án elindultunk egy 53 fős busszal. Nagyon összetett társasággal mentünk, 16-tól egészen 53 évesig voltunk a buszon, de többségében 20-30 közti fiatalok. A Pasaréti Plébániáról hatan mentünk csak. Tizenhét óra buszút után hajnalban érkezünk meg az úticélunkhoz.

Taizé egy kicsi kis középkori falu egy domboldal tetején, olyan, mintha hét-nyolcszáz évet visszamentünk volna az időben: robosztus vakolatlan kőfalú épületek, zömök román kori templom, nagyon sok virág, a környéken hatalmas szőlőültetvények és legelők.

Ide jött még a második világháború előtt Roger testvér, ennek az ökumenikus közösségnek az alapítója. Ma mintegy 100 katolikus és protestáns testvért számolál a szerzetesi közösség.

Taizé-ben minden napnak megvan a maga rutinja, amibe nagyon hamar bele lehet szokni. Napi háromszori elmélkedős, éneklős ima, étkezések, önkéntes munka

és workshopok. Délelőtt még egyórás bibliaóra, majd ezt követően bibliacsoportban beszélgetés.

Taizé-től mintegy 10 perc sétára terül el egy másik középkori falu, Ameugny, ahol a hangosabb fiataloktól már kissé távolabb laknak az ideérkező gyerekes családok - itt volt a mi munkahelyünk. Mi a húgommal, az unokatestvéremmel és egy barátnőmmel itt kaptunk munkát, gyermekfelügyelő pozícióban. Abban volt ez

más a többi munkánál, hogy mi a déli ima után rögtön Ameugnybe az Olindának nevezett épületbe mentünk a családokkal, velük ebédeltünk, és 16.30-ig ott kellett lennünk. A többi munka maximum egy óra volt. Első alkalommal nagyon nem tetszett nekünk, mivel az egész délutánunk ezzel telt el. Úgy éreztük, kimaradunk sok mindenből, elszigetelődünk a többi embertől.

És furcsa is volt, hogy habár gyermekfelügyelők vagyunk, mégis ránk szükség, mert a szülők ott voltak a gyermekeikkel. Viszont úgy döntöttünk második nap, hogy nem hagyjuk, hogy elkedvetlenítsen ez, azt mondtuk, biztos megvan a célja a Jóistennek azzal, hogy oda kerültünk. Feltaláltuk magunkat a többi napon, és megismerkedtünk sok nagyon aranyos kisgyerekekkel, jókat játszottunk velük, és egymással is értékes időt tölthettünk el. Mivel négyünk közül hárman tanítónők vagyunk, úgy fogtuk fel, hogy azért volt jó ott lenni, mert így lélekben már felkészülhettünk az évkezdésre, a gyerekekre. És tényleg így volt, nagyon megszerettük az Olindát a családokkal együtt.

A telep szíve a „templom”, kissé színházaszerű betonépítmény, elől hatalmas meleg színű üvegablakokkal, amihez az idők folyamán hozzátoldottak néhány csarnokszerű bővítményt is: minden nap háromszor itt gyülekezünk imára, elmélkedésre, éneklésre. Mindenhol az egyszerűség és a célszerűség az úr! A „templomban” alig van szék, leginkább a padlószőnyeggel borított földön vagy imaszámolyokon lehet ülni, sokan fekszenek is, még az sem ritka, hogy itt alszanak. Barátságos, egyszerű díszítésű, kissé színpadias „oltár” áll elől, szép fények villóznak az üvegablakokon. Elöl a San Damiánói ikon kereszt. A „templomtér” szakaszolható, a mozgó falakkal több kisebb előadóteremre osztható, itt vannak a workshopok is. Kis, 6-8 ágyas barakkokban vannak elszállásolva a zárandokok, de van, akinek a legsűrűbb hetekben csak kiszuperált lakókocsi vagy éppen sátor jut.

Számomra egyik legkedvesebb része Taizének a „Csendes hely” volt, ami a templomtól mintegy tízpercnyi sétával a domb alján érhető el. Itt áll egy gyönyörű park és tó, karcsú híd. Csend van, nem lehet beszélgetni - ez az elmélyülés, az elmélkedés helye.

Az volt a vágyam, hogy lecsendesülhessek, megtaláljam a belső békémet, meghalljam Isten üzenetét, és rá tudjak hangolódni az évkezdésre, valamint hogy megtanuljak a jelenben élni, ne mindig a jövővel foglalkozzak. Rengeteget adtak az esti imák, amikor még több óráig ott maradhattam énekelni, és teljesen átjárt a béke és nyugalom. A húgommal, unokatesvéremmel

és barátnőmmel szorosabb és mélyebb lett a kapcsolatunk, rengeteget sétáltunk és beszélgettünk együtt. Jó volt, hogy nem volt internet, így tényleg ki tudtam kapcsolódni és minden jelen pillanatban ott lenni, odafigyelni a másikra.

Este a fiatalok még éjfélig táncolhattak, bulizhattak, akár egy pohár sört vagy bort is lehetett inni. Volt, akinek az emberekkel való ismerkedés volt a célja, hiszen a világ minden tájáról érdekes fiatalok voltak ott. Volt, akit a bibliai beszélgetések fogtak meg, volt, akit az egyedüllét vonzott. Mindenkinek volt valamilyen célja, kérdése, amire választ keresett, és a legtöbben azt meg is kapták.

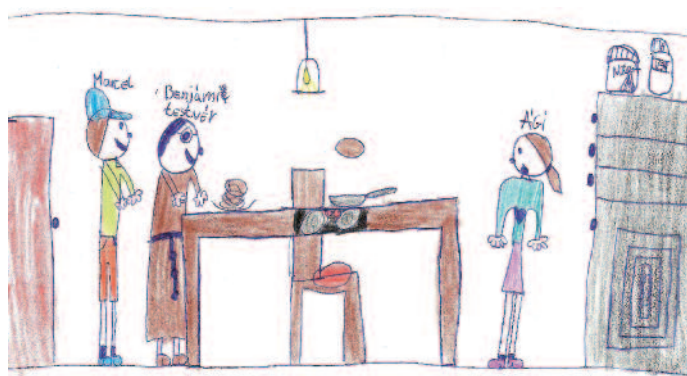
Hétfő reggel 8-ra érkezünk meg Budapestre 22 óra utazás után, fáradtan, de boldogan. Mindenki boldog volt és hálás, és a buszunkon is szövődtek barátságok, kapcsolatok. Egy pár például Taizé-ben jegyezte el egymást, ami nagy öröm volt mindenkinek. Minden fiatalnak ajánlanám ezt az utat. Ez egy olyan hely, amit nem lehet leírni, bármennyit lehet róla mesélni, de nem lehet teljességében átadni. Ezt meg kell tapasztalni. Remélem, jövőre is indíthatunk egy, vagy akár már több buszt is, és a plébániáról is jóval több fiatal tud majd jönni. Hálásan gondolok vissza az út minden pillanatára, és tudok belőle azóta is merítkezni.

LIZARDI VASS ÁGNES ÉS CAROLA

ALSÓS HITTANTÁBOR

Végre vége van az iskolának és elérkezett a hittan-tábor ideje. Szokás szerint a Nyugati pályaudvaron gyülekeztünk és onnan vonattal és busszal jutottunk Perőcsénybe. Ott öt percet gyalogoltunk és máris meg-láttuk a Ferences Pihenőházat, ahol Zalán atya várt ránk nagy mosollyal. Összesen öt napot töltöttünk ott. Min-den napra jutott program: esti számháború, strand, lelki nap és azon kívül mind a négy csoportnak külön munkája volt: takarítás, főzésnél segítség, mosogatás és liturgia. Voltak önként jelentkezők, akik felvitték a moslékot és a maradékot egy családnak, akiknek voltak malacaik. De a legklasszabb programok a következők voltak: a strand, az esti számháború, a palacsintasütés, a négy órára sikerült kirándulás, ami máskor egy óras szokott lenni és a pólófestés meg a tábortüzek. **Nagyon köszönjük Zalán atyának és a többi segítőnek (Angi, Ági, Orsi, Terka, Benjámin testvér, Marcell, Misi testvér)**

CSAPODY NOÉMI

FELSŐS HITTANTÁBOR

Az egész tábor július 4-én kezdődött. Balatonra men-tünk, hogy öt napot együtt töltsünk Szárszón. Reggel, mikor elindultunk a Déli pályaudvarról, csak úgy roskadoztunk a sok cuccról. A tábor helye egy templom melletti épületben volt. Az egész társaságot felosztották négy csapatra. A csapatoknak minden napra megvoltak

a tennivalói: ki a reggelit készítette el, ki mosogatott; egyszóval elvoltunk. **A táborba négy ferences testvérral és még két táborvezető lánnyal mentünk. Ottlétünk ideje alatt mindenki húzott egy nevet, akivel a tábor alatt még inkább kedvesnek kellett lennie. Ez egyéb-ként nem esett nehezünkre egyáltalán.** Minden nap leruccantunk 2-3 órára fürdeni a Balatonhoz. Már nem is tudom milyen sorrendben, de esténként volt táncolás, színdarab előadása. Minden csoport bemutatott egy je-lenetet. Ezeken mindenki nagyon jól szórakozott, még a felnőttek is. A reggelek mindig egy kis reggeli tornával kezdődtek, azokon már nem voltunk annyira boldogok, de hát ez is kell egy táborba! Aztán egy közös reggeli ima, utána meg a jó kis reggeli. Minden napra volt valami program. Egyik nap fellátogattunk Tihanyba az apátságához, ahol megnéztük a templomot és végighall-gattunk egy előadást a templom és a kolostor tör-ténetéről. Az utolsó este még zenére táncoltunk közösen, mindannyian együtt. Az utolsó napon pedig megbeszéltük, ki kit húzott. Mivel jól éreztük magun-kat, ez is gyorsan eltelt; mindenki bánatára. Egy utolsó fürdés után vonattal hazaindultunk Budapestre. A pályaudvaron elbúcsúztunk egymástól és hazamen-tünk nagyon sok jó új élménnyel és jó pár új baráttal.

LÁSZLÓ ÁGNES

MICSI TÁBOR

Minden nyáron van egy úgynevezett MICSÍ tábor, ami onnan kapta a nevét, hogy a pasaréti ministránsok és csibék vesznek rajta részt. Idén a Balaton mellé, Káp-talanfűre mentünk. A tábor egy hetes volt, de úgy tűnt, mintha egy nap alatt véget ért volna.

Alsó tagozatosoktól egészen a gyerekekkel visszajáró szülőkig mindenki szívesen jön. Három vállalkozó kedvű anyuka szokott nekünk főzni, körülbelül 90 embernek. A tábor elején csapatokra oszlottunk, csapatnevet választottunk és versenyeztünk egymással a tábor folyamán különböző feladatok során. Mindenki húzott egy nevet, és arra az emberre különösen odafigyelt ebben az egy hétben. Rengeteg program volt. Kirándu-lunk Bakonybélben, és bár sokszor az utunk csalá-

nosokon át vezetett, a hangulat mindig jó volt. Város-nézésre is mentünk, megismertük a helyet feladatok segítségével. Tartottunk lelki napot, amikor korosztályok szerint szétbomlottunk, és minden csoporttal egy-egy ferences foglalkozott. Minden nap volt mise, reggeli és esti zsoltosma. Rendeztünk Ki Mit Tud-ot, egészen jó és egészen nevetséges produkciók is születtek, mi min-denképpen jól szórakoztunk. A sportnapon frizbi-fociztunk, fociztunk, röpiztünk, métáztunk vagy elsunnyogtuk az egészet. A gimnazisták minden évben rendeznek akadályversenyt a csapatoknak, ami mindig egy téma köré épül. A feladatok kellei között a ma-jonéztól a szemeteszsákon át az esőkabátokig minden előfordulhat. Minden nap megpróbáltunk lejutni a strandra, nagy attrakciónk egy emberekből álló gúla megépítése volt a vízben, ami többször is sikerült. A vízben minden ferencesen és nagyobb fiún fűrtökben lógtak a kisebbek. Esténként gitáros éneklést tartot-

tunk, számháborút vagy táncos bulit, ezeket mindenki nagyon várta. Egyre jobb trükkök születtek arra, hogy hogyan tudjunk éjszaka is minél tovább fent maradni és beszélgetni. A tábor végén minden csapat készült egy előadással megadott témában, a felnőttek is a fe-recesekkel. Hát ezen az estén könnyesre neveltük a szemünket. Ez után mindenki kapott egy nevet annak alapján, hogy mi volt rá jellemző a táborban. A vezetők a gyerekeknek, a gimnazisták meg a vezetőknek kreál-tak neveket, ezeket egy nyakba akasztható plectsnin kaptuk meg. Az este zárásaként várt minket az anyukák által elkészített puding, ami már hagyomány. Nagyon nagy élmény, hogy az életkori külön-b-ségek nem számítanak, egyformán jól érezzük magunkat együtt. Sze-rintem a vezetők és a ferencesek számára is nagyon jó program és ugyanennyire szeretik az egészen picik is. Mindenki nagyon várja

ezeket a táborokat, van aki a már az utolsó nap elkezd visszszámolni a következő alkalomig.

AMBRUS BALÁZS

KÉTÉLTŰ „KETTES” CSALÁDOK A SZIGETKÖZBEN

Na és hogy telt a nyár? – ismerős kérdés, ami éppúgy kijár az iskolakezdő diákoknak, mint a munkavállaló szülőknek. Gondoltam, kiteszem a nyers adatokat: pasaréti barátok körében 39 gyermekkel „pihentünk” a Szigetközben augusztusban. Így lett az arcokra fagyott mosoly látványa a nyár második legszórakoztatóbb élménye. Az első maga a mecseri tábor volt!

Fenti megállapításban persze van némi kárörvendés, mivel a Kettes csoport családjai által dominált nyüzsgő tábori életben a 0 magunkkal hozott gyermekünkkel mi képviseltük a nyugodt erőt. Az Ásványrórót menetrend szerint érintő kerékpáros csillagtúrákon buddhaként ülve a biciklin igyekeztünk kiméret nyugalmat sugározni, miközben a többiek ordító gyermekeket egyensúlyoztak a babaülésben, vagy emelt hangon érveltek a főút jobb szélén való kerékpáros haladás előnye mellett.

A Duna felső, szigetközi szakaszát is uralmunk alá hajtottuk. A túra mellett szólt a vidék páratlan szépsége, ellene a borulékony kenukban remekül szórakozó kiskorúak magas száma. Belevágtunk. A vízen elterülő, összefüggő békalencse olyan sima felszínű volt, mint a Puskás Akadémia center pályája. Ezen evezünk, s követtük nagy érdeklődéssel, hogy vajon alászáll-e a márkás napszemüveg az egyik anyuka fejről a hullám-sírba. Apa nyújtózkodva még az utolsó pillanatban sze-rencsére elkapta. Öröm az örömben, hogy ezzel a mozdulattal az egész családját vízszint alá küldte, de mint tudjuk, van az a pénz...

A mecseri szállásunkat saját sátraink és a ház szobái-nak összessége alkotta. A kicsik számára itt zajlott a nagyobbak által celebrált „olimpia”, és igazi közösségi élményt jelentettek a közös étkezések és az esti imád-ságok is. A nyári tábor a fentiek mellett számunkra a táborra lecsapó éjszakai vihar, és a szomszéd sátorból egyre hangosodó „anya, anya” cérvanékony hangú is-mételgetése tette felejthetatlenné.

Jedi cserkészek Csokonyavisontán

A túlfejtett XXI. században talán valamiféle nagyszabású büntetésnek tűnik egy csomó fiatalt 10-12 napra elvinni egy tévé és 3G nélküli, távoli erdőszélre, sátrakba költöztetni őket, elektromos áram, vezetékes víz és egyéb civilizációs kellékek nélkül.

Ráadásul azzal a nem is titkolt céllal, hogy maguknak főzzenek, aztán el is mosogassanak, WC helyett saját maguk által ásott latrinát használjanak, korán keljenek és későn fekjúdjának, időnként egyenruhát húzzanak.

Merész emberkísérletnek tűnik, igaz? Pedig ezt a cserkésztábornak nevezett nyári programot évről évre egyre több fiatal önként és vidáman választja magának csapatunkban, a pasaréti 46. sz. Kapisztrán Szent János Cserkészcsapatban is. Ugyanis mindenki tudja, hogy a cserkészcsoportok tetőpontját jelentő nagytáborban mindennek értelme van: kihívást, kalandot, fejlődési lehetőséget keresünk. A kisebbek ösztönösen, a nagyobbak tudatosan. Mert sajnos túlbiztosított világunkból kiveszőben van a kaland.

Közösségünket egész évben építjük, hogy a nyári táborban aztán kipróbálhassuk magunkat „nagyban” is: a hétről hétre külön találkozó őrök összejönnek táborozni, hogy együtt építsenek valamit. Építenek ténylegesen és jelképesen is: felépítjük a tábor, majd játékokat, kirándulásokat szervezünk, strandra megyünk, várat, pajtát, faluházat látogatunk, amivel a közösség épül. Csapatunk az utóbbi 25 évben szó szerint körbetáborozta Magyarországot, az Őrségtől a Zemplénig, a jársági tanyavilágtól a Bakonyig, a Balaton-felvidéktől a Mátráig. 2016-ban Somogy volt a cél, egészen pontosan Csokonyavisonta külterülete. Ez a városka amúgy a XX. században igazi kispolgári nyaralóhely volt, erről a múltjáról a fürdője árulkodik, amit mi is kipróbáltunk. Az idej tábor rendhagyó volt: az 5 évente megrendezett I. cserkészközponti nagytáborban vettünk részt, nagyjából 2300 budai és környéki cserkésztestvérünkkel együtt. Óriási területet vettünk igénybe; minden csapatnak volt saját helye, de központi alakulóteret, színpadot is kiépítettek. Ez azért jó, mert

volt néhány alkalom más csapatokba járó cserkészekkel is találkozni, voltak jól szervezett közös programok: evezés, Eb-nézés, siklóernyőzés, íjászat és hasonlók. **A tábori keretmese a Csillagok Háborúja-filmek világából építkezett, így a táborozóknak a jedi tanoncok szerepébe kellett belehelyezkedni és minél hatékonyabban küzdeni az Erő sötét oldalának elhatalmasodása ellen.** (Például azzal, hogy a reggeli sátor- és körletszemlére mintaszerű rendet raknak.)

Sajnos a nagyszabású hadijátékos nap idén elmaradt, pedig alkalom nyílt volna 2500 cserkésznek közösen számháborúzni. A programot elmosta ugyanis az eső. Rég küzdöttünk úgy az elemekkel, mint idén: a tomboló vihar két közösségi sátrunkat is tönkretette. Vezetőink lélekjelenlétének, a táborozók rutinjának és a Jóisten áldásának köszönhetően nem lett nagyobb baj.

Ferences Triptichon

*közösségi misztériumjáték
a kommunizmus ferences mártírjainak és hőseinek emlékére*

November 24-én és 25-én új történelmi misztériumjáték bemutatójára készülnek a templom színjátszói, az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából.

„Bennük megtestesült az a franciskánus szellem, mely nagy dolgokat hősi gesztusok nélkül cselekszik s a jót, még ha halálos veszéllyel jár is, olyan egyszerűséggel teszi, mintha egy karéj kenyeret szelne a szegénynek... S tán nincs is hathatósabb ima értük, mint követni őket – nem a szenvedésben, melytől megmentettünk, de az erényben. Ők tudták, hogy a rosszat rosszal nem lehet legyőzni; a rossz fölött igazi győzelmet csak a jó arat.”
/Barankovics István/

**Új színdarab
a templomban**

1956 és a kommunizmus időszaka közösségi emlékeztetőnek vannak olyan területei, amelyek az érintettek túl a közvélemény és főleg az ifjúság számára szinte teljesen ismeretlenek. Közös emlékeztetőnk térképén ilyen fehér folt a keresztény és ezen belül a szerzetes mártírok sorsa, akik még mai egyházunk köreiben belül is alig ismertek. Az előadás közülük szeretne bemutatni hármat.

Kizárólag a hitük, s nem fegyveres tevékenységük miatt elítélt keresztény mártírok arcvonásai még inkább éles megvilágításba helyezik a korszak embertelenségét, s egyben felragyogtatják a hit és az emberi humánus, a mártírhalálban is megnyilvánuló győzelmet, a bűnbán fogant ideológiák felett.

A történet szereplői, az 1952-ben börtönben elhunyt **Kriszten Rafael**, s az 1954-ben sorstársává vált **Károlyi Bernát** a mű két ferences fő alakja. Mellettük a harmadik egy fiatal lány – egy testvérpár tagja – **Szántó Júlia**, aki szemtanúja mindkettőjük életének, s példájuk nyomán jut el 1956-ban saját mártírságáig. Hármuk életén keresztül egyrészt feltárul az 1945-től 1956-ig terjedő korszak, és '56 forradalmának hősi napjai, másrészt hármójuk életútja egy drámai ívet is kirajzol.

Károlyi Bernátot a hatalommal szemben az igazságot kimondó, Mindszenty Bíboros mellett kiálló, bátor szónoklatai miatt tartóztatják le 1949-ben.

Kriszten Rafaelért és ferences társaiért a rendek felosztatásakor 1950-ben, megelőzve a forradalom szabadság kiáltását, több ezer ember áll ki Hatvanban. Véres leverésüket személyesen az ÁVH vezetője, Péter Gábor irányítja. A bebörtönzött ferencesek mellett több száz internált tüntető az áldozat.

A harmadik, a ferences lelkületű fiatal lány, aki bátyja karjaiban adja életét a szabadságért. Testvére életben marad, orvos lesz külföldön, majd a rendszerváltáskor

hazatér, s hirdeti életük s hitük a szabadság zászlóvivőinek példázatát.

A képzeletünkbeli Szántó testvérpár, Júlia és László, pasaréti család gyermekei, akiknek Károlyi Bernát a lelki vezetőjük. Elhurcolása előtti utolsó miséjén mindketten ott vannak, majd kamasz hévvel akciót terveznek a kiszabadítására, tiltakozó cédulákat készítenek. A család a fővárosban rájuk váró veszélyek elől a hatvani rokonokhoz küldi őket. Így lesznek 1950-ben tanúi és részesei a rendház előtti tüntetésnek és szétverésének. A ferencesek börtönévei alatt is megpróbálják figyelemmel kísérni sorsukat. Az ő hitüket, példájukat követik 1956 őszén is, ki-ki a saját lelki alkata szerint; Júlia önkéntes ápolóként, László a fegyveres harcot vállalók között. 1956. november 5-én László karjaiban hal meg húga azzal az imával, amelyre Károlyi Bernát tanította őket.

A Ferences Triptichon pasaréti bemutatásának lelki és történelmi alapját több tényező is meghatározza. A templom déli árkádsorában 2004-ben emlékfalat avatott a közösség az „1945-56 között kivégzett és bebörtönzött ferences testvéreknek”. A hitüket megvalló, szenvedést vállaló ferences szerzetesek hősiességét megörökítő táblán 33 név szerepel. Hat közülük erőszakos halállal halt meg. Egyedüli ilyen emlékhely az országban.

A misztériumjáték egyik központi alakja, Károlyi Bernát hosszú éveken keresztül élt a pasaréti kolostorban és 1946 és 1949 között a templom vezető lelkésze is volt. Innen, a pasaréti rendház elől vitték el az ÁVH börtönébe. Kriszten Rafael a háború előtt szintén Pasarét vezető lelkésze volt.

A ferences mártírok és hősök életművének felmutatása nem csak a történelmi emlékezés, a közösségi múlt feltárásának részét képező folyamat, hanem az

evangelizáció útja is. Példa értékű életutakon keresztül, hitünk értékeit is lélekhez és szívhez szólóbban tudjuk felmutatni. Ferenc pápa is arra biztat minket, hogy keressük az evangelizáció új útjait. **Egy ilyen, az egész egyházközséget megmozgató és a templom hagyományos keretein túllépő, nem csak a hívő közösséget megszólító színházi forma hitünk szerint egyszerre szolgálja az '56-os Emlékév nemes céljait és az egyházon belül zajló megújulási folyamatokat.**

Az eddigi színházi előadások tapasztalata az volt, hogy többen elhívták nem hívő barátait, ismerőseiket is az előadásra, akik közül sokan először jártak katolikus templomban. Mindannyian pozitív élményekkel távoztak, ahogy egy fiatalember mondta: „Nem is tudtam, hogy ezek a katolikusok ilyen jó fejek.”

Erre az előadásra is merjük bátran meghívni barátainkat akkor is, ha nem tartoznak (még) a pasaréti közösséghez.

A Ferences triptichon két előadásban lesz látható a templomban: 2016. november 24-én csütörtökön és 25-én pénteken 19.30 órai kezdettel.

NAVRACSICSNÉ PREVOZ ANIKÓ

KILÁTÓ

Ferences Mentálhigiénés Központ

INTERJÚ SÜTTŐ MÁRTÁVAL ÉS PIGLER ANNÁVAL

Jól képzett mentálhigiénés szakemberek, lelkes önkéntes munka, és a ferencesek nyitottsága: ez lenne a gyógyír a lelki bajainkra? Majdnem! Feljönnek velünk a „Kilátóba”, segítenek körülnézni és keresgélni, de a megoldás kulcsa bennünk van, nekünk kell megtalálni.

Hogyan jött létre Pasaréten a Kilátó Ferences Mentálhigiénés Központ?

Anna: 2014-ben pályáztam a Pasaréti Ferences Alapítvány mentálhigiénés tevékenységre, Turjányi Katalint és engem ekkor keresett meg Déri Zsófi, a Kájoni Ház vezetője. Márti ekkor már egy éve vezetett pszichodráma csoportot a Kájoni házban, ezért elhatároztuk, hogy egy tető alá hozzuk azt, amit ő elkezdett, és azt, amit mi hozzá tudunk tenni. A nyár folyamán mentálhigiénés végzettséggel rendelkező szakemberekből létrehoztuk a szervezetünket, mely később kapta a Kilátó nevet. Anyagilag ekkor a PFA állt mögöttünk, de a szervezést nagy lelkesedéssel, önkéntes munkában végeztük.

A ferencesek hogyan és mikor álltak mellétek?

Márta: Körülbelül egy év alatt a tevékenységeinket sikerült egységes keretbe foglalni, lelkes és jó szakemberekből állt a csapatunk, de úgy éreztük, még így is nehéz a hívő embereket elérni, kissé gyanakodva fogadtak minket. Szükségünk volt a ferencesek támogatására. Zalán atya, Kapisztrán atya, és a tartományfőnök, Dobszay Benedek atya határtalan nyitottsága tette lehetővé,

hogy a vallást és a pszichológiát egymás mellé tudtuk tenni. Örömteli tapasztalatunk, hogy a kettő csodálatosan kiegészíti egymást.

Miben tudnak a ferencesek segíteni, mit tudnak hozzáadni a munkátokhoz?

Az ő támogatásuk egyfajta garancia az emberek számára, és ez új kapukat nyitott meg előttünk. Mögöttünk állnak papként, számítunk az imádságos támogatásukra is. A ferencesek nyitottságát jelzi, hogy közülük többen végeztek el mentálhigiénés vagy lelkipásztori képzést. 2015 őszétől névvel, arculattal, a Ferences Rend, az Alapítvány és a II. kerületi önkormányzat anyagi támogatásával működhetünk.

Mi áll a névválasztás mögött, mit jelent számotokra a „Kilátó”?

Márta: A kilátó egy hely és egy látásmód. Egyrészt ha gödörben vagyunk, legyen egy pont, ahonnan kilátunk a krízisből. Másrészt a gödörben sokszor nem látjuk jól a problémákat, ezért fontos, hogy megpróbáljunk fölülről ránézni a helyzetünkre. Fönről nézve sokszor könnyebb megtalálni a kiutat, meglátni az összefüggéseket, távlatokat.

Miből áll a tevékenységetek, milyen jellegű segítségre számíthatnak, akik hozzátok fordulnak?

Pasaréten 3 dolgot csinálunk: segítő beszélgetést, pszichodrámat és tematikus csoportokat. Ez utóbbiba kor- vagy sorstársakat várunk. Ilyen a meny- és anyós sulis, a kríziscsoportok, a „Visszatekintő”, és a „Hétfő esti beszélgetések”. Tavaly az elváltaknak és az édesanyáknak is külön csoportjuk volt, idén pedig az Ifjúsági Kurzus programjain veszünk még részt. Mindegyik rendkívül népszerű, a legutolsó ifi-kurzuson például több mint 60-an voltak.

Mi a segítő beszélgetés?

Kiknek, és milyen módon tudtok segíteni?

Anna: Fontos leszögezni, hogy ez nem pszichoterápia, és nem is tanácsadás. Ha valaki már látja, hogy valami gondja van, itt megpróbálhat elébe menni annak, hogy ne legyenek komolyabb tünetei.

Nem a pszichés elváltozások kezelésére, hanem a lelki egészség megőrzésére szolgál.

Kik fordulnak hozzátok?

Milyen gondokkal, milyen esetekkel találkoztok itt?

Főleg krízishelyzetekben keresnek meg minket: válás, gyász, szakítás, munkahely elvesztése, gyerekek ki- repülése. Próbálunk segíteni azokban a helyzetekben is, amikor valaki egy új életszakaszba lép: ez ugyan egy természetes folyamat, de sokan nehezen tudnak alkalmazkodni. Van, akinek elég, ha egyszer kirakhatja a gondját, de van lehetőség hosszabb kísérésre is. A segítő beszélgetésnél nagyon fontos, hogy felismerjük a határainkat, mikor kell valakit pszichológushoz vagy pszichiáterhez tovább küldeni.

Milyen módszerekkel dolgozik a pszichodráma?

Miben több vagy más, mit egy beszélgetés?

Márta: Nemcsak beszélünk a problémákról, hanem meg is jelenítjük őket, szerepet is cserélünk velük. Így kicsit komplexebben látjuk a dolgokat, többféle oldalról ránézhetünk egy problémára. Megírhatjuk azt a forgatókönyvet, amivel az eddigi, nem jól működő megoldásainkat kiválthatjuk, megjavíthatjuk, és ezeket lehetőségünk van kipróbálni is.

Mit tud a csoport hozzátenni egy probléma megoldásához?

Márta: A csoport leképezi azt a társas közeget, amelyben élünk, kicsiben ott van a világ körülöttünk. Kipróbálhatom, hogy én hogy viselkedem, és mások hogyan reagálnak rám. Megnyugtató a csoporttagok számára a fölismerés, ha másnak is van olyan problémája mint nekik, nem csodabogarak.

Fontos az összetartozás érzése, hogy nincsenek egyedül. Játék közben szerepet tudunk cserélni a számunkra problémás emberekkel, és az ő szemükkel

ránézhetünk magunkra. Ezzel komoly belátások szület-
hetnek meg bennük.

Kinek ajánljátok inkább a drámát,

és kinek a segítő beszélgetést?

Ennek eldöntése rendkívül összetett kérdés. Konkrét esetben szakemberként tudunk javaslatot tenni, hogy segítő beszélgetést, pszichodrámat, esetleg terápiát (ilyet mi nem végzünk) javasolunk a számára.

Anna: A pszichodrámban és a segítő beszélgetésben is az a cél, hogy az emberek, akik hozzánk fordulnak, megtalálják a saját erőforrásait, saját útjukat, saját megoldásaikat. Nem mi adjuk a szájukba: fontos, hogy ők mondják ki azt, ami bennük van. Ha én mondom ki helyettük, az negyedannyit sem ér, mint ha ők csodálkoznak rá: a megtalált kincs sokkal értékesebb mint a kapott kincs.

Hívők és nem hívők is igénybe vehetik

a Kilátó segítő szolgáltatásait. Hogy látjátok, vannak-e a keresztényekre jellemző problémák, esetek?

Anna: Tipikusan visszatérő probléma a vallásos embereknél az, hogy két fontos fogalom, az önzés és az önszeretet összerosódik náluk. A hívők sokszor azt gondolják, hogy ha valaki önmagával foglalkozik, vagy ha kimondja az igényeit, az egy rossz dolog. „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” – hogy ez teljesül-
hessen, önmagammal sem lehetek rosszban.

Jelent-e segítséget a hit, hitélet a lelki problémák megoldásában?

Márta: Óriási dolog, hogy a hívők a közösséghez tartozás megélésén keresztül, illetve a gyónás miatt tudnak magukra reflektálni, ezt nem kell nekik megtanítani. A csoportban a csoporttagok imádkoznak is egymásért. Vezetőként én is imádkozom a csoporttagokért. Ahol a pszichodráma és a mi szakmai tudásunk véget ér, ott a Jóisten sokat tud még segíteni. További tapasztalatom, hogy ahogy növekszik a csoporttagok saját megismerése, úgy az Isten megismerése is: párban halad az önismeret és az Isten megismerése.

Anna: Hívőhöz és nem hívőhöz ugyanúgy állunk hozzá: ugyanúgy az embert látjuk bennük, azokat az univerzális érzéseket, amik mindenki-
ben benne vannak. A hívőknek biztonságot jelent, hogy bizonyos dolgokat nem kell velünk megértetniük: például ha van egy kapcsolati krízis, akkor a hívő számára alap tézis, hogy nem akar válni, és ne is beszéljem rá. Megnyugtató számára, hogy erről engem nem kell meggyőznie. Nem hívőknek pedig biztonságot ad, hogy ez egy ferences háttérrel rendelkező központ.

Ki és hogyan segíti kívülről a ti munkátokat, hogyan nem égték ki, miközben ennyi esettel találkoztok?

Anna: Erre a célra vannak szupervíziós találkozóink:

3 havonta jön hozzánk egy külső tanácsadó, aki segíti az esetfeldolgozást és a továbblépést. Csapatunk munkájába egy pszichiáter is bekapcsolódott, hozzá is fordulhatunk, ha kérdésünk van, vagy elbizonytalanodunk. Akik segítő beszélgetést tartanak,

egymással is találkoznak havonta. **Márti:** Komoly szakmai háttérmunka kíséri tehát a tevékenységünket, enélkül nem is tudnánk működni. Nekünk is kell egy fórum, ahol a ránk ható érzelmeket fel tudjuk dolgozni.

„Fölmondtam a munkahelyemen. Terveim, ötleteim vannak, sokat köszönhetek annak, hogy az évben annyit foglalkoztunk a döntésekkel. Hálás vagyok nektek, mert segített a közös munka.”

„Köszönöm ezt a másfél évet, mert nagyon sokat fejlődtem. A munkahelyemen túl sokat sajnos nem változott a helyzet, de már nem veszem a szívemre, amikor újból „összecsapunk”. Sokat segített az utolsó játékom, és már nem gondolkozom azon, hogy ki kellene-e lépni, mert tudom, jó helyen vagyok.”

„Hálával gondolok vissza a másfél évre, mely alatt sokat tanultam magamról. Megtanultam bátrabban kezelni a helyzeteket, látni a jó irányt és magabiztosabbnak lenni. Ezt nektek köszönhetem: annak a megértő figyelemnek, mellyel mindannyian kísértetek. Különleges kapcsolat maradt közöttünk, amit csakis a pszichodráma szabad és szeretetteljes légköre épített föl.”

„A csoportban eltöltött idő számomra azért volt fontos, mert különleges teret adott annak, hogy mélyebben meglássam önmagam. Sokkal szabadabbnak érzem magam az életemhez való viszonyomban.”

„A pszichodráma segített jobban megismerni önmagam, és feltárni a sérüléseimet. Most már nem úgy tekintek magamra, mint egy sebzett kislány, aki szenved a múltbeli és jelenlegi sérelmekből. Kezdek úgy tekinteni magamra, mint egy érett nő, aki felelős önmagáért, a tetteiért.”

„42 évesen veszítettem el a férjemet. Ketten maradtunk a kamaszodó fiammal, sok kérdéssel, feladattal és keserőséggel. Egy pont után már úgy éreztem, hogy nincs kívül megosztanom a problémákat, hogy teljesen egyedül maradtam, és nincs már, akinek türelme lenne, ahhoz, hogy meghallgasson. Segítséget kértem és kaptam. Mindenekelőtt, hogy valaki meghallgatott, hogy nem volt baj, ha már megint sírok, teljesen őszinte lehetek és azt is kimondhatom, amit szégyellek. Voltak időszakok, amikor mindent sötétben láttam, ilyenkor segített más szemszögből is megnézni a dolgokat és rámutatott, hogy nem minden rossz, amit én annak érzek. Jó volt, hogy megerősítést kaptam abban, amit jól csinálok, hogy egyáltalán van, amit jól csinálok. Megtanított megtalálni és felismerni a segítséget a környezetemben is.

És segített elfogadni a felfoghatatlant.”

SZODFRIDT GÁBOR

Pasaréten vagyok - Rendben vagyok!

KISS DIDÁK TESTVÉR PORTRÉJA

Idén nyáron új arccal gazdagodott a plébánia, Didák testvér költözött a rendházba. Tanít a Szent Angéla Gimnáziumban, vezetője a női és férfi szerzetes-elöljárók közös irodájának a Belvárosban, csoportokat vezet Pasaréten. Nem akart pap lenni, de egész életében az Evangéliumot akarta szolgálni.

Csak mosolygó kép van rólad!

Ennyire elégedett vagy mindig az életeddel, vagy ez csak a látszat?

Alapvetően tényleg elégedett ember vagyok! Az édesanyám volt még ilyen, ezt így kaptam, tőle örököltem. Tudok persze sírni, tudok szomorú lenni, jólesik időnként a nehéz dolgokat kiadni magamból, de alapvetően tényleg jól érzem a bőrömben magam, rendben vagyok!

Miért léptél be a ferencesekhez?

Gimnáziumba még a piaristákhoz jártam, de úgy éreztem, ott nem értenek meg igazán, és két év után eljöttem Szentendrére a Ferences Gimnáziumba. Zatykó Laci atyát kaptam osztályfőnökömül, aki nagyon sok időt töltött velünk, itt ismertem és szerettem meg igazán Szent Ferencet. Kolos atya már ekkor látta rajtam, hogy valamiféle papi, szerzetesi hivatás ébredzik

bennem, de ekkor még szerelmes voltam, nem törődtem én ilyen dolgokkal, hogy szerzetesség!

Egy lelkigyakorlaton éreztem meg azt az intenzív hívást, hogy radikálisan keressem az Evangéliumot. Két év alatt a ferences gimnáziumban nagyon belém égett, hogy Szent Ferenc nem akart mást, mint élni az Evangéliumot. **A mi regulánk is gyakorlatilag az Evangélium, gyakorlatilag az evangéliumi életre teszünk fogadalmat. Engem is erre hívott a Jóisten!**

Se tanár, se pap nem akartam lenni, A tanárságot nem sikerült megúsznom, de a rendszerváltás elhozta nekem azt a könnyebbiséget, hogy nem volt kötelező papnak lennem. A papsággal semmi bajom, például sok lelki beszélgetést tartok anélkül is, hogy gyóntatnék, de valahogy nem éreztem a papságra hivatást.

Két évre elmentél remetének.

Miért kellett elvonulnod a világtól?

A rendből öten szerettünk volna remetének lenni, de a rendi vezetőség mind az ötünk kérelmét elutasította. Fél évvel később kaptam egy értesítést, hogy jó, elmehetek fél évre Olaszországba megnézni, milyen az a remeteség. Jó volt! Mindössze pár ember tudott arról, hogy pontosan hol vagyok, így tényleg csendben, nyugalomban imádkozhattam, tölthettem a napjaimat. Kicsit más volt a remeteségem második szakasza, amikor másfél évet Mátraverebély-Szentkúton töltöttem. A tanítványaim hamar megneszelték, hogy itt vagyok, és egyre többen kerestek fel, kértek tőlem tanácsot, így a visszavonult, csendes életemnek rövid idő alatt befellegzett. Ez a második szakasz annyiban is más volt, hogy ketten éltünk együtt Ámosz testvérral a remeteségben, és ez bizony jónéhány dologra megtanított minket. Megtapasztalhattam, hogy milyen nehéz együtt élni egy másik emberrel, milyen egy másik ember rigolyait eltűrni, elfogadni, milyen az, amikor a másinak már egy kis mozdulata is idegesít. Jó szívvel, szeretettel váltunk el egymástól, mert arra mindig nagy gondunk volt, hogy megbeszéljük a dolgokat, ne térjünk haraggal a szívünkben nyugalomra, hogyan is tudtunk volna így egymásért imádkozni!

Mit vártál a remeteségtől?

Igazából semmi mást nem akartam, mint Istennel együtt lenni és őt dicsőíteni! Nem a világtól menekültem el, nem a problémáimat akartam megoldani, nem akartam jobban imádkozni, nem akartam sztarc lenni és nem akartam húsz kilót leadni az aszkéta életmóddal. Egyszerűen a Jóisten közelében akartam lenni, ott élni a színe előtt. A remeteség önmagában nem gyógyszer, a remeteségbe bele is lehet bolondulni! Ha valaki erre adja a fejét, előbb tisztázni kell, hogy

nem inkább egy lelkigyakorlat vagy egy jó pihenés az, amire éppen szüksége van. Nagyon kevés kérdésre válasz a remeteség! Én ferences vagyok, erre van hivatásom, nem a remeteségre, az más, de ez a két év jó volt nekem! Elmondtam a napi öt imaórát, másfél órán keresztül végeztünk szentségimádást, öt és fél órát töltöttem minden nap a kápolnában, egy-egy óra a sétáké volt az erdőben, egy-egy órát olvasgattam a Szentírást, dolgoztunk, felváltva elláttuk magunkat. Így telt az életünk Ámosz testvérral a remeteségben.

Elmennél koldulni is, a ferencesek egy időben sokat koldultak?

Mátraházán abból éltünk, amit a hívek adtak, amit bedobtak a perselybe. Lényegében ez is koldulás volt, bár nem nyújtogattam a kezemet. Egy remetének, ha eljön hozzá valaki beszélgetni, hozni kell valami ételt is. Nem fizetségképpen, de a közösség tartsa el a remetét, ha már az ideje nagy részét igénybe veszi! Dolgoztunk, nagyon sok fizikai munkát végeztünk Ámosz testvérral, de ahhoz kevés volt, hogy eltartsuk a sok gyóntatás, lelki beszélgetés mellett magunkat.

Mi a kedvenc imád?

Legszívesebben Szent Ferencnek a damianói keresztnél mondott imáját szeretem: „Fölséges és dicsőséges Isten, ragyogd be szívem sötétségét...”

Ferenc ajkán akkor hangozhatott el ez az ima, amikor a san damianói keresztről így szólt hozzá az Úr: **„Menj, Ferenc, és építsd fel házaamat, mely, mint látod, romokban hever”.** Ez 1206 januárjában történhetett.

Fölséges és dicsőséges Isten, ragyogd be szívem sötétségét, és adj nekem igaz hitet, biztos reményt és tökéletes szeretetet, érzéket és értelmet, Uram, hogy megtegyem a te szent és igaz parancsodat.

Mi volt a legnagyobb megpróbáltatás az életedben?

Azt hiszem az, amikor elszakadt a lábamban egy ín és évekig szinte "mozdulatlanságra" voltam ítélve. Egész kiskoromtól fogva nagyon mozgékony gyerek voltam, rengeteget sportoltam, fociztam, bicikliztem, kirándultam, gimnazista koromban heti 16 órát edzettem. És akkor jött ez az izomszakadás, amit nem is ismertek fel időben, és nagyon visszafogott életre voltam ítélve évekig, nagyon keserűen is éreztem ettől magam. Rengeteg olyan dolgot, amihez korábban ragaszkodtam, ami szinte az életemet jelentette, kénytelen voltam elengedni. Azt szokták mondani, ha a Jóisten bezár egy kaput, nyit helyette egy másikat.

A kényszerű pihenő következtében lelassultam, nyugodtabb lettem, meg tudom már az embereket hallgatni, és szerencsére sokan jönnek tanácsot kérni tőlem.

Mi a feladatod a plébánián?

Zalán, amikor ideköltöztem, megkérdezte, hogy mikorra tud hittanra beosztani. Nagyon sok feladat volt már így is a vállamon, nem nagyon volt már semmi szabadidőm, de végül elvállaltam két csoportot, egy egyetemista és egy fiatal házaspár közösséget. Később megkeresett néhány házaspár, olyanok, akik örökbefogadott gyerekeket neveltek, hogy legyenek a segítőjük. Nekik sem tudtam ellenállni, így most három csoportom van Pasaréten.

Kiss Didák testvér – eredeti nevén Kiss István – 1963-ban született. 40 év után ő lett az első ferences, akit nem szenteltek pappá, laikus testvér lett. Az ELTE-n végzett matematika-fizika-technika-számítástechnika tanárként. Esztergomban volt prefektus a ferences gimnáziumban, majd Szegedre helyezték, jelenleg 5., 6., 7. osztályos gyerekeket tanít a Szent Angéla Általános Iskolában, de mellette pár- házasság- és családterápiával is foglalkozik. Plakátarca volt a 2015-ös év „Rendben vagyok” kampányának. Hobija a fotózás, a plakátokon is egy fényképezőgéppel a kezében szerepelt. A női és férfi szerzetes-elöljárók közös irodát működtetnek Budapest belvárosában. A konferenciák elnöksége 2016. június közepén Kiss Didákot választotta az iroda új vezetőjének.

fr. LEHEL

Misszió az inkák földjén

Örömmel számolok be a kedves testvéreknek ezeken a hasábokon a Peruban töltött közel fél éves időszakról. Minden pasaréti ferences növendék tanulmányai végéhez közeledve – azokat megszakítva – egy egyéves ún. gyakorlati évet teljesít.

Ennek az évnek a keretében kaptam meg azt a lehetőséget, hogy a perui Szolánói Szent Ferencről nevezett missziós ferences rendtartomány vendége legyek öt és fél hónapon át. Utazásom célja egyrészt a nyelvtanulás, másrészt egyfajta missziós tapasztalatszerzés volt.

Elöljáróban: Peruról annyit érdemes tudni, hogy Dél-Amerika harmadik legnagyobb területű országa. Magyarországnál majdnem 14-szer nagyobb. Népessége kb. 30 millió fő, ami dinamikusan növekszik. Az országot három fő tájegység alkotja: a Csendes-óceán parti

vékony, száraz éghajlatú sáv, a Costa; az Andok hegység vonulatai, melyek olykor a 6000 méter tengerszintfeletti magasságot is meghaladják, és az Amazonas-medence nyugati része, amely az ország területének több mint felét elfoglalja. A népesség közel felét az inkák leszármazottjai, a kecsuák adják. Őseik építették a világszerte ismert Machu Picchu inka várost is.

Január 4-én érkeztem meg Peru fővárosába, Limába. Lima a Csendes-óceán partján fekvő hatalmas, 10 millió lakosú, tipikus dél-amerikai nagyváros. A történelmi

városmagot övező hatalmas kiterjedésű szegény- és nyomornegyedek mellett olyan kerületek is vannak, amelyek bármelyik európai nagyváros díszévé válhatnának. Az üzleti negyed hatalmas magasházai között, és a gazdag polgári réteg óceánparti kerületeit járva, az ember hajlamos elfelejtkezni arról, hogy néhány kilométerrel arrébb milliók élnek mélyszegénységben.

A limai ferences testvérek nagy szeretettel fogadtak. A rendtartomány központi kolostorában, anyaházában kaptam szállást. Mozgalmas szerzetesi élet zajlott itt, sok fiatal testvérrel, a provincia jelöltjei is itt készültek szerzetesi életükre. Ezt a provinciát 1908-ban alapították, kifejezetten missziós célokkal, a városi központoktól távol lévő területek még keresztleletlen tömegeihez akarván elvinni Krisztus örömhírét. **Napjainkban kb. 90 ferences tartozik ehhez a provinciához, akiknek már több mint a fele perui születésű. 18 helyen szolgálnak szerte az országban.**

Az első másfél hónapot Limában töltöttem. Ez az időszak intenzív nyelvtanulással telt el. Mindemellett sikerült megismernem a város főbb nevezetességeit, és néhány nagyon jó óceánparti strandot is. Bár jól éreztem magam Limában, már alig vártam, hogy elérkezzék

Mivel olyan sok település tartozott hozzánk, köztük olyanok is ahol, már 3-4 éve nem járt pap, engem is befogtak a lelkipásztori munkába.

február 15., mikor is egy újmisé, fiatal atyával elutaztunk Amazóniába, egy Satipo nevű kisvárosba. A 15 ezer lakosú kisváros plébániájának vezetését az említett atya vette át. Satipo a fővárostól 550 km-re keletre található. Lakóinak többségét az Andokból érkezett kecsua telepesek alkották. Itt, bár már trópusi az éghajlat és a növényzet is, mégsem volt olyan nagyon meleg, mert kb. 1200 méterre a tenger szintje felett fekszik a város. Öten laktunk itt ferencesek ekkor, a plébániához tartozó kolostorban. **Az egész városban csak egy plébá-**

nia van, a ferences. A hitélet nagyon intenzív. Rengeteg csoport, kisközösség van, különféle lelkipásztori irányzatokból. Vasárnaponként négy szentmisét celebrálnak az atyák, és mindig tele van hívekkel a pasarétinél kb. kétszer nagyobb templom.

Hozzánk tartozott még kb. 180 kisebb-nagyobb település is. Így a satipo-i plébánia területe vetekszik egy magyarországi átlagos megye területével. Ezek

közül a falvak közül sokban a helyi őslakos indián törzs, az asheninka törzs tagjai laknak. Sokszor vegyesen az Andokból érkező telepesekekkel, akik a kiirtott őserdő helyén kávé-, kakaó-, ananász- és banánültetvényeket telepítenek. Sajnos a kétféle népcsoport együttélése sok helyen nem konfliktusmentes.

Mivel olyan sok település tartozott hozzánk, köztük olyanok is ahol, már 3-4 éve nem járt pap, engem is befogtak a lelkipásztori munkába. Igeliturgiákat tartottam vasárnaponként egy-egy faluban. A karitás munká-

jában is részt vettem. Ez egy nagyon szegény vidék, főleg az őslakos indiánok által lakott vidékek. Pén- tekenként egy imacsoport tagjaival az öregek otthonát és a kórházat látogattuk. Imádkoztunk az idősekkel és a betegekkel. Haldoklókat is felkerestünk otthonaikban. Ezen feladatokon kívül, hacsak lehetőségem volt rá, mindenhová elkísértem a plébános atyát, azért, hogy figyeljem, hogyan dolgozik és tanuljak tőle.

Nagyon rossz volt szembesülni azzal, hogy mennyire előrehaladt az őserdő kipusztítása és a felszíni vizek szennyezése. Ebben a régióban nincs vezetékes ivóvíz: forraltuk a vizet, mielőtt megittuk, vagy főzéshez fel- használtuk volna. Sajnos az illegálisan üzemeltetett bányákból rengeteg vegyi anyag kerül a környezetbe.

Ez a vidék a kábítószertermelés egyik központja. Az egyébként nagyon hasznos kokacserje leveleiből kémiai eljárás során kokaint nyernek ki, a visszamaradt anyagokat pedig a folyókba engedik. Ezért van olyan tar- tomány a perui Amazóniában, ahol a lakosság közel fele nehézfém-mérgezésben szenved.

Mindezen negatívumok ellenére nagyon sok boldog embert ismertem meg a Peruban töltött időszak alatt. Jó volt szembesülni azzal, hogy itt még sokan nem az egyéni önérvényesülést, meggazdagodást tekintik éle- tük fő céljának, hanem sokkal inkább egy személyes és mély istenkapcsolattól inspirált, boldog családi élet kialakítására törekednek, sok gyermek vállalásával. Még úgy is, ha ez egyet jelent a szegénység elfogadásával.

HIRDETÉS

Többekben felmerült a gondolata egy, a Kájoni Ház- ban rendezendő szilveszteri pasaréti mulatságnak, ahol a „régidők” szilveszter éjszakáit megidézendő, polgári mulatságot tartanának, a Plébánia tagjai. A tervek szerint a műsorban szerepelnének humoros jelenetek, énekszámok, szintén a közösség tagjainak előadásában. A hangulat egy kicsit a batyus bálkhoz hasonlítana, bár lenne helyszíni büfé, de mindenki hozna magával ételt-italt.

SZILVESZTERI MULATSÁG???

A kora este a családoso ké lenne, gyerekprogramokkal, a késő este pedig az otthon a gyermekekre vigyázó bétiszittereké és a Kájoni Házba visszatérő szülőké. **További részleteket a hirdetőtáblán hamarosan megje- lenő felhívásban olvashatnak. Kérjük azokat, akik szeretnének részt venni az eseményen, gondolatban már készüljenek és figyeljék a jelentkezésre buzdító plakátokat. Pasaréti szilveszteri mulatság? MIÉRT NE... MEGHÍVÁSUNK AZ ÖRÖMRE SZÓL!**

Örökfogadalom SZENT FERENC STIGMATIZÁCIÓJA ÜNNEPÉN

A szeptember 17-én ünnepelt örökfogadalom kettős ünnepet jelentett a ferences közösség és Pasarét számára is, hiszen Bucskó Nándor testvér fogadalomtételének napja egyben annak az emlékezete is volt, hogy Szent Ferenc részesült Krisztus sebhelyeiben.

Az örökfogadalom szertartása minden szerzeteskö- zösségben ünnep a fogadalomtevő, az egész közösség, és az egész Egyház számára is. A ferences közösségben való életre szóló elköteleződés azt jelenti, hogy a személy teljesen átadja az életét Krisztusnak és a testvéri közösségnek, és megtartja a Kisebb Testvérek Reguláját.

Bucskó Nándor testvér örökfogalma amelyre 2016. szeptember 17-én az esti 18 órai szentmisén került sor, egybeesett Szent Ferenc stigmatizációjának ünnepével.

A közös ünnepre Nándor testvér családja mellett sokan jöttek el a pasaréti közösségből és az ország fe- rences plébániáiról is.

Nándor testvér 1980-ban született Borsod-Abaúj- Zemplén megyében, három fiútestvére közül a legfiata- labbként, és Hernádvécsén nevelkedett fel. Középiskolai tanulmányait az esztergomi ferences gimnáziumban végezte, ezután családi gazdaságukban dolgozott, és agrármérnöki diplomát szerzett. 2005-ben külföldre költözött, ahol döntő fordulat állt be az életében. Hosszú megtérése után 2010-ben kötelezte el magát Jézus Krisztus szorosabb követésére. 2010. szeptem- ber 10-étől kezdve volt a szegedi rendház lakója szer- zetesjelöltként, majd a szécsényi noviciátusban töltött egy év után 2012-ben került Pasarétre. Jelenleg teoló- giai és hittanár-nevelő szakos tanulmányait végzi a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán.

A szentbeszédben a tartományfőnök, Dobszay Bene- dek testvér az örökfogadalmat tevő által választott evangéliumi szakasz egyik mondatát („Követlek, bár- hová mégy”) emelte ki, és arról beszélt, hogy Nándor testvér az Úr követéséhez szükséges elszántságról tesz tanúságot, amelyben a szabadság mellett jelen vannak a nehézségek is, amelyek következtében könnyű elveszíteni az örökfogadalomban rejlő szabadságot, és ezeknek a próbatételeknek az idején van szükség a megkülönböztetésre. **Mindezt úgy foglalhatjuk össze, hogy a szerzetesek feladata Krisztus arcainak szemlélése a közösségben, a megpróbáltatásokban és az Eucharishtiában, a történelemben, és a saját életük eseményeiben.**

A szentbeszéd után a fogadalomtétel szertartása következett, amelynek a kezdetén Nándor testvérnek választ kellett adnia a kérdésre, hogy kényszertől mentes, szabad döntést hozott Isten mellett a Kisebb Testvérek Rendjének Közösségében. A Szentlélek segít- ségül hívása és az előljáró kérdései után a Mindenszen- tek litániáját imádkoztuk a megdicsőült Egyház közbenjárásáért, amely alatt Nándor testvér arcra borult a teljes önátadás jeleként. Az örökfogadalom letételét a fogadalom szövegének aláírása és oltárra helyezése követte. A szertartást az ünnepélyes áldás és a béke- csók zárta le. A szentmise után agapé keretében ünne- peltük meg az új örökfogadalmast.

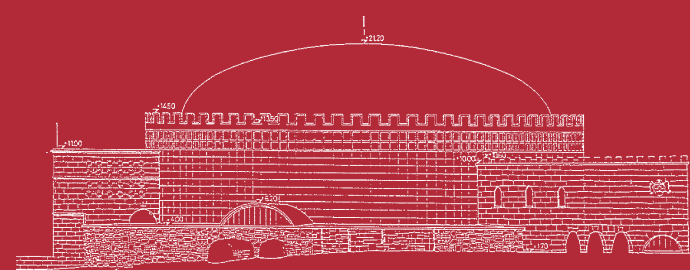
Magyar Szentföld Meváltás Templom

A Hűvösvölgyi villamos-végállomás előtt az utolsó megálló a Heinrich István utca, ahol Majsai Mór ferences szerzetes – szentföldi biztos – szorgalmazására, Molnár Farkas, a Bauhaus-mozgalom neves építészének tervei alapján 1942-1949 közötti években épült a hatalmas méretű Magyar Szentföld Meváltás Templom.

A Magyar Szentföld templom első terve alapján készült makett 1938. Főhomlokzat a Szentföld jelvényével.

1950-től ferences szerzetesekként nem működhettek itt, végül 1951 áprilisában Majsai Mór, Horváth Juszusz ferences atyákat és Kőszegi Fülöp testvért még az éjszaka folyamán el is vitte az Államvédelmi Hatóság, egyedül – rövid ideig – fr. Gosztanyi Kandid maradhatott a helyszínen. **A templomépítés félbemaradt, ma is torzóban áll. Az ellipszis alaprajzú 20 méter magas főfalak tetején, a 40 méter hosszú és 25 méter széles ellipszis alaprajzot övező karcsú vasbeton pillérek által tartott kupola mintadeszkázata – zsaluzata - is készen várta a vasbeton kupola-héj betonozását. A zsaluzatot röviddel azután lerombolták. A templom térfalaira fűzött kápolna-koszorú 21 eleméből már hét kápolna és bennük 10 oltár felszentelve készen állt. Így elkészült a Mária születése (1), az Angyali üdvözet (2), a Látogatás szentélye (3), Keresztelő Szent János Kápolna (4), a Betlehemi Barlang Kápolna (5), Szt. József háza (6), valamint a Szent Család barlangja (7). A szentföldi szenthelyek barlangjait fogadni képes terek, így a kánai mennyegző (8), a Táborhegy (9), a jobb oldali emeleti részen a Cönákulum (11) – az Utolsó Vacsora terme - tovább, a földszinten, az Agónia (12), Krisztus börtöne (13), Ádám kápolnája(14), a baloldali emeleti részen a Golgota kápolna(15) vasbeton szerkezete is megépült. A bal oldali kápolna-koszorúban az Emmaus kápolna (18), mellette a Dormitio – Mária halála kápolna (19) és Szűz Mária sírja (20) valamint a Szent Kereszt fölta-lálás helyszínének kápolnája (21) fogadására alkalmas**

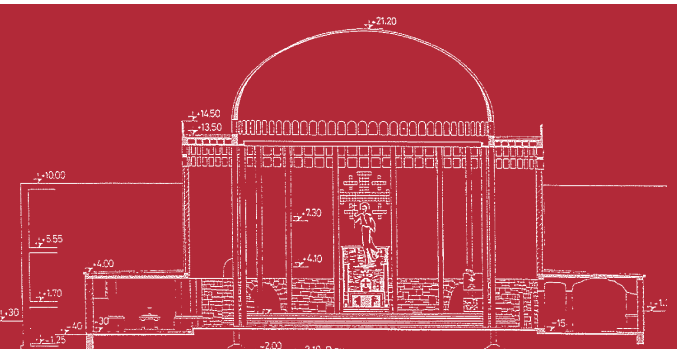

A Magyar Szentföld templom oldalhomlokzata

A Magyar Szentföld templom modellje, a végső változat, a Szent Sír templom homlokzat-reprodukció főbejárat-kialakítással.

gatás szentélye (3), Keresztelő Szent János Kápolna (4), a Betlehemi Barlang Kápolna (5), Szt. József háza (6), valamint a Szent Család barlangja (7). A szentföldi szenthelyek barlangjait fogadni képes terek, így a kánai mennyegző (8), a Táborhegy (9), a jobb oldali emeleti részen a Cönákulum (11) – az Utolsó Vacsora terme - tovább, a földszinten, az Agónia (12), Krisztus börtöne (13), Ádám kápolnája(14), a baloldali emeleti részen a Golgota kápolna(15) vasbeton szerkezete is megépült. A bal oldali kápolna-koszorúban az Emmaus kápolna (18), mellette a Dormitio – Mária halála kápolna (19) és Szűz Mária sírja (20) valamint a Szent Kereszt fölta-lálás helyszínének kápolnája (21) fogadására alkalmas

A Magyar Szentföld templom metszete

terekben már nem készülhettek el a barlang-kápolnák, ma is üresen várják új funkciójukat. A templomhajó középpontjában kiemelt helyre került volna a Szent Sír kápolna (17), mellette balra a Megkenés köve (16).

A világháborút a félkész épület, különösebb sérülések nélkül megúsza. A bezsaluzott kupolára fektetett hatalmas, fehér vászonra festett, vörös szentföldi címer jelezte a repülőgépeknek, hogy ez az objektum védelmet élvez. Molnár Farkas építész a Szent Ferenc kórházban – gyógyszer hiányában – kapott vérmérgezés miatt 1945. január 11.-én meghalt, miután egy becsapódó akna súlyosan megsebesítette.

Majsai Mór atya sem úszhatta meg koncepció per nélkül. Aki ilyen csodálatos templomról álmott, annak a kommunista hatalom büntetést mért a fejére. Történeiszek eddigi ismeretei szerint Grösz József kalocsai érsek, a püspöki kar vezetőjének peréhez 24 mellékper tartozott, mintegy 250 embert ítélték el, és közülük tizenhét személyen végre is hajtották a halálos ítéletet. A szentföldi vádlottak ügyét is

a Grösz-perhez csatolták. Találtak olyan személyeket, akiket a Grösz-perben ítélték el, és kapcsolatba tudtak hozni a Magyar Szentföld megálmodójával. Az ő valamásuk elegendő volt ahhoz, hogy az ÁVH elrendelje a Magyar Szentföld megszállását és Majsai Mór letartóztatását. Ettől kezdve már egyszerű volt azt állítani, hogy miközben a dolgozó tömegek szűkölködtek, addig a szentföldi ferencesek dúskáltak az aranyban, élelem-

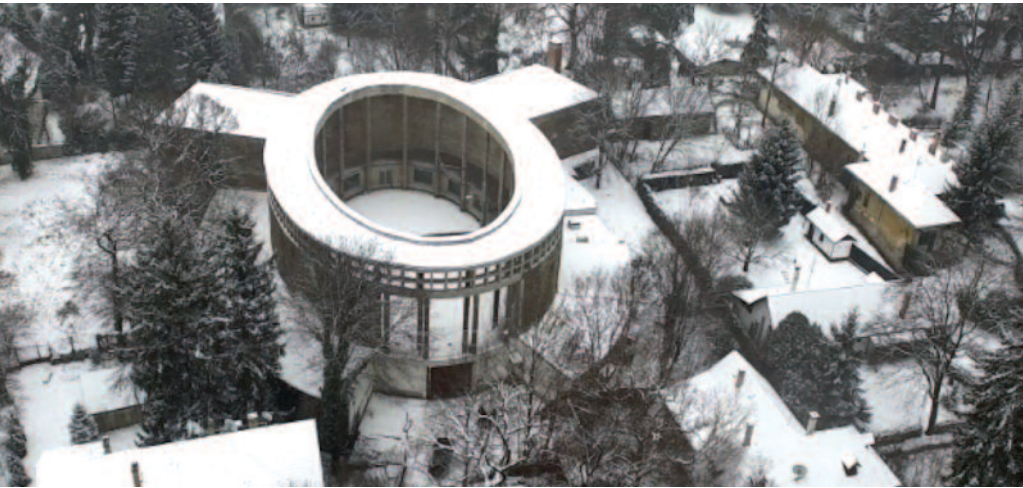
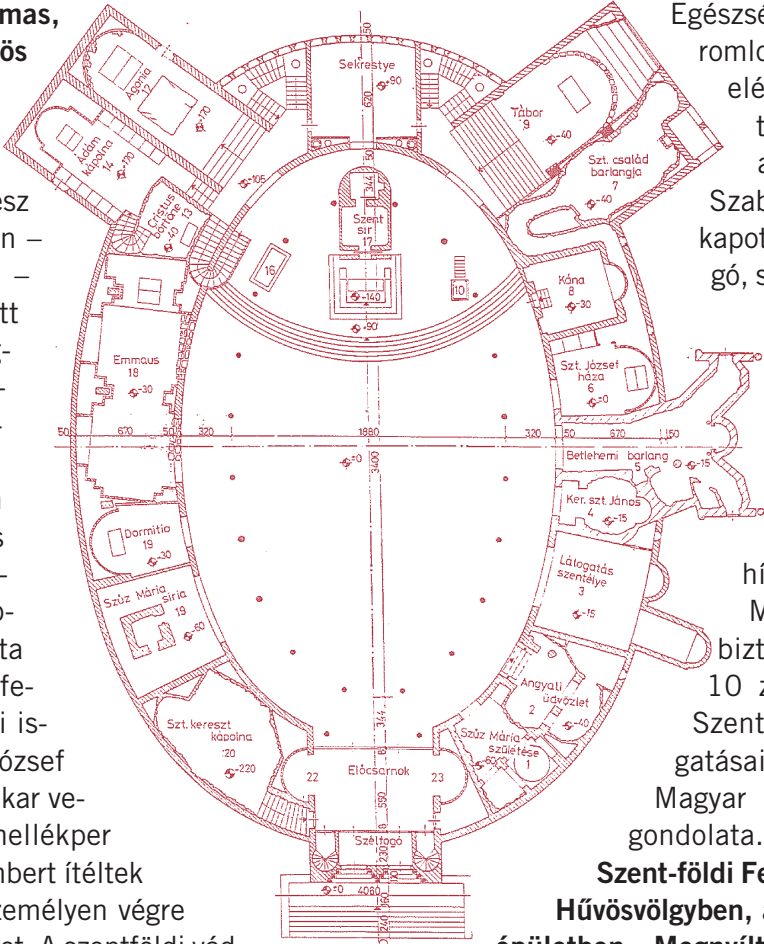
ben, feketéztek, háborús bűnösöket rejtegettek, összeesküvést szöttek a népi demokrácia ellen. 1951. augusztus 1-jén a Budapesti Megyei Bíróság koncepció perben Mór atyát tízévi szabadságvesztésre ítélte. 1951 májusától 1956 júliusáig előzetes letartóztatásban volt, illetve börtönben ült.

Egészségi állapota nagyon megromlott. Az akkori provinciális elérte, hogy börtönbüntetését megszakították, és a Lipótmezőn kezelték. Szabadulása után Pasaréten kapott beosztást. Az örökmozgó, szikár, alacsony férfi itt fogott hozzá a mariológia - a teológiának Szűz Máriával foglalkozó ága - tanulmányozásához, nemzetközi híró professzor lett, később több szimpóziumra meghívták előadónak.

Majsai Mór – szentföldi biztos – 1932-1936 között 10 zárandoklatot vezetett a Szentföldre. Szentföldi látogatásai során született meg a Magyar Szentföld létesítésének gondolata. **1936. augusztus 1-én Szent-földi Ferencrendi Zárda létesül a Hűvösvölgyben, a Heinrich István utca 5. épületben. Megnyílt a Szentföld Múzeum.**

1938 tavaszán elkészül az első és második tervváltozat. Majd Molnár Farkas 1938-as palesztinai útját követően arra törekedett, hogy a szentföldi térhatások érvényesüljenek terveiben. Ekkor 28 láda anyag érkezett a Szentföldről, a Múzeum céljára. 1939. július 9-én, a Heinrich villában felállított Golgota kápolna oltárának megáldását követően hatalmas lelki élményekkel gazdagodhattak a látogatók. **1940. június 24-én elkezdődtek a kápolnák alapozási munkái, elsőként augusztus 4-én a betlehemi barlang-kápolna alapköletétele történt. 1941 januárjában elkészült a végleges terv.**

Majsai Mór atya kérésére Molnár Farkas az épület főhomlokzatának addigi nagyvonalú modern megfogalmazását, a palesztinai Szent Sír-bazilika bejáratának másolatára cserélte. **1946 után már nem szenteltek fel egyetlen kápolnát sem, bár 1949-ig még több oldal-**

A Magyar Szentföld templom felülnézeti képe

A Betlehemi Barlang kápolnában a „Születés oltára”, a menza előtti lapburkolatban a születés helyét jelző – ismert – csillaggal.

A Betlehemi Barlang kápolna bejáratí vasrácsát maga Molnár Farkas tervezte.

kápolna fogadására alkalmas térrész elkészült. **1951 tavaszáig működött a Magyar Szentföld épülő temploma és a Heinrich-villában árvaház, múzeum, Lourdes-i barlang.** Az államosítás után a Vörös Csillag Traktorgyár raktárai létesítések borzalmas pusztítással szétverték mindent, ami szétverhető volt. Végül Budapest Főváros Levéltára használta az épületet. A Betlehemi Barlang és Keresztelő Szent János kápolnájában illemhelyeket, Szent József házában fotólabort, a Szent Család barlangjában hőközpontot, az Agónia kápolnában irodaszobákat, a többi kápolnákban többszintes állványrendszereken levéltári irattárolók fogadták be többek között Majsai Mór atya peranyagát és a Bazilika pincéiből kiszorult iratanyagot. **A Fővárosi Levéltár, a Teve utcai épületének 2004. novemberi átadását követően kiköltözött az épületből.**

A torzóban maradt Szentföld Templom hasznosítására sokféle javaslat született; közgyűjteményi, közművelődési és művelődési intézmények központi raktárbázisa, urnatemető - homlokzatán a szentföldi kereszt motívummal -, I. Világháborús Emlékhely, számos rangos és a szakralitás határait súroló sikeres rendezvény főntartja a szabadterei színház létesítésének gondolatát, a Csontváry Múzeum új helyét kijelölő ötletpályázat első díjas terve 2016-ban a Magyar Szentföld torzóban maradt templomépületét szemelte ki. Javaslatba került a hazai Bauhaus-építészet bemutatását szolgáló kisebb kiállítás és látogatóközpont, szociális apartman-ház, továbbá a fenntartás költségeinek előteremtésére, a terület szabadon lévő részein bérlakások létesítése

Most megcsillanhat a remény, a Magyar Szentföld Megváltás Templom torzóban maradt, omladozófélben lévő, a modern magyar építészet kiemelt emlékének megmentése, önfenntartó módon, egyben „a ferencesek szociális vállalkásainak fenntarthatóságát” is segíteni, biztosítani képes funkció megvalósítására.

„Ecclesia semper reformanda est...”

Az Egyházat szüntelenül meg kell újírtani, tartja a régi mondás, és bár a kifejezés az Egyház mindenkor belső megújulásának szükségességét jelzi, vonatkoztatható az egyház külső, fizikai valóságára is. A templom épülete, a keresztény közösség szakrális és közösségi élettere szüntelenül megújításra, karbantartásra, felújításra szorul, hogy az Istennel való találkozás méltó és alkalmas helye lehessen. Ebben a szemléletben törekedtünk az elmúlt években is a pasaréti templom és plébánia épületének felújítására.

Mint minden évben, idén is komoly kihívást jelentettek az épület és környezetének elhasználódásából adódó feladatok, és mellettük azok olyan rendezése, hogy az a közösségi életet segítse.

A nyár első nagy munkája a templomszentély menyendezetén, az oszlopok mögött megbúvó ablakok felújítása volt. „Napközben a szentély karéjában, a menyendezeten lévő üvegtégla sávon beszűrődő ’misztikus’ fény világítja meg az íves hátfalon lévő falképet, háromhárom lebegő angyal között a templom védőszentjét, Szent Antalt, kezében a ’könyvek könyvében’ álló és dicsfényekkel kiemelt Gyermeke Jézussal” – olvashatjuk a templomunkat bemutató könyvben (Harsányi István-Vladár Ágnes: A Pasaréti Páduai Szent Antal templom). Az elkoszolódott üvegek tisztítása, a külső vasszerkezet felújítása, korrózióvédelme, festése, a külső üvegtáblák cseréje, a szigetelés kialakítása nyomán a szentély valóban ismét „misztikus” fényt kapott, világosabb lett, s közben Szent Antal glóriája a felülről beáradó fényben egész nap ragyog, ezzel is emelve az istentisztelet, az imádság és a liturgia fényét.

A templomtér kövezete is felújításra szorult. A beton-aljzatra leragasztott járólapok felfagytak, repedeztek, a kilazult kövek a korábbi javítások ellenére is billegtek. A talajmozgás következtében a dilatációk mentén a kövezet megemelkedett, helyenként már balesetveszélyessé vált. A részleges eredményű kis javítások helyett ezért nagyobb fába vágtuk fejszénket. A hosszabb ideig való egyeztetések, tervezések és a kivitelező kiválasztása után augusztusban indulhatott a munka, amelynek eredményeként új, erősebb lapburkolat került lerakásra. Megújult a Szent József szoborhoz vezető lépcső is, a lépcsőfokok egyértelműbb kialakításával és a lábazat felújításával. Ezzel egy időben a templom előlépcső mészkőlapjainak műgyantás javítása, a repedt lapok cseréje, a felület érdesítése és impregnálása is

elkészült. Új kerékpártároló került kialakításra a templom oldalában, az oldalkertet benövő buja növényzet és a talaj rendezésével a ferences hitvallók emlékkertje is tágasabb, méltóbb környezetté alakult, ahova immár vasárnap délelőtt a misék alatt a gyerekekkel is be lehet térni. **A templom előtti tér oldalában a korábban elbon-**

tott padok helyett ismét van ülőalkalmatosság, és megújítottuk a locsolórendszert is. Külön köszönet ezért mindazoknak, akik a tervezésben és a lebonyolításban oly sokat tettek a felújításért: Benyáts Dórának, Fodor Mátyásnak, Radványi Katalinnak és Györgynek, és Skublics Lászlónak.

A harmadik „projekt” a torony alagsorában lévő cserkészszoba állandó beázásának megszüntetése volt: itt a külső szigetelést, drénezést, a belső javításokat kellett megoldani.

Több kisebb munka is megvalósult az elmúlt hónapokban: a templom hátsó kiskaputjának felújítása (vakolat javítása, festés, villanszerelés, új szekrény); a két mellékkápolna padjainak felújítása; a nagy hittanterem festése; a nagy monstrancia (szentségmutató) és a vértanú Károlyi Bernát atya kelyhének felújítása, aranyozása. Mindezek anyagi hátterének nagyobb részét a pasaréti hívek adományai, a fennmaradó részt a II. kerületi Önkormányzattól és az Emberi Erőforrások Minisztériumától elnyert pályázatok tették lehetővé. **Köszönjük a hívek segítségét, türelmét és támogatását, szolgáljon mindez a pasaréti közösség javára.**

A SZENT ANTAL PÁLYÁZAT GYŐZTES ALKOTÁSAI

Tavasszal templomunk védőszentjét, páduai Szent Antalt figyelmünkbe ajánlva, pályázatot írt ki a Pasaréti Körtkép több kategóriában. A pályázat győztesei közül az alábbiakban a felnőtt novellapályázat nyertesének írását, utána a Szent Antal emlékek kategóriába beérkezett győztes pályaművet, végül az ifjúsági novellapályázat győztes alkotását mutatjuk be, a pályázatnyertes gyermekrajzok kíséretében. Köszönjük a pályázaton indult minden résztvevőnek pályamunkáját.

NOVELLA – SZENTES JUDIT
SZENT ANTAL EMLÉKEK – FR. JEREMIÁS OFM
IFJÚSÁGI NOVELLA – KÖRÖSSY RÉKA

SZENTES JUDIT

Marrakeshi megtérés

Zihálva riadt fel a beteg az ágyon „Taníts akaratom teljesítésére, mert Te vagy az én Istenem!” – kiáltotta. Ez már a harmadik hónap volt, hogy a magas láz, az önkívület, a hidegrázás és a fájdalom váltogatták egymást a rövid ideig tartó enyhüléssel. Gyakran fájdalmasan szakadt fel ajkán egy-egy zsoltársor. Fülöp testvér ott ült mellette a szobában, kicsit aggódva, kicsit elgondolkodón. Nézte a lesóványodott, sápadt arcot, amit belső nyugtalanság gyötört.

Odakinn a tavasz vette kezdetét – a mediterrán tavasz. A mandulafák rügyei pattanásig feszültek, mintha várakoznának valamire. A két férfi is várakozott. Fülöp testvér a beteg állapotának javulására. És Antal atya? Ő is várt – amikor épp magánál volt. Egy belső válaszra várt: vajon mit akarhat Isten most tőle.

Marrakesh, a mohamedán város vonzotta – itt akarta hirdetni az Igét a pogányoknak. Azért öltötte fel a szegény barátok barna csuháját, hogy ő is itt lehessen vértanú, és most az ágyat nyomja, nem az Igét hirdeti...

- Mire való mindez, Fülöp testvér? – éppen kicsit magához térve a mellette ülőre pillantott.

- A hideg borogatás, az orvosság..., hogy gyógyulj, hogy visszatérjen beléd az élet, Antal atya.

- Nem! – mintegy kétségbeesve kiáltott fel a beteg – nem ezek mire valók, mi végre vagyok itt, ha egy szót sem tudok szólni az Úr Jézusról a hitetleneknek, ha csak itt fekszem napok, hetek óta... legyőz a láz.

Fülöp testvér csak szótlanul nézte őt, és hallgatott. Tudta jól, hogy ez a kérdés emésztí a nagybeteget, és azt is tudta, hogy nemcsak emésztí, hanem szinte el is emésztí őt. Maga elé bámulva lefutott szemei előtt az indulásuk, ahogy hajóra szálltak Portugália partjainál. Mennyi lendület, bátorság és remény volt bennük. Ugyanazon az úton indultak, ahol előttük alig több mint fél évvel az öt ferences vértanú járt. Még találkoztak velük, még beszéltek velük Coimbrában, a kicsi remeteségben. Érezték, átvették ugyanazt a tüzes lelkesedést. No, és látták őket haláluk után újra, felemeltetve a székesegyház oltárára – a vértanú szentek közé. Akikkel csak a minap beszélgettek, azok lettek közbenjárók az égben.

- Atyám, nem tudom mire való, csak azt tudom, hogy az Úr hozott minket ide, majd Ő megmutatja, hogy mi az Ő szent akarata számunkra.

Tudta szegény Fülöp, a laikus testvér, hogy nem sok vigaszt ad szavaival a beteg Antal atyának. De hiszen neki magának se volt sok vigasza. Az egész küldetés Antalón nyugodott: ő kettőjük közül a pap, akinek felhatalmazása van az Ige hirdetésére – meg nem is akárhogyan tudná tenni azt, fiatal kora ellenére már nagy szentírástudó hírében áll; ő az, aki a megtérőknek kiszolgáltathatná a szentségeket, sőt nem utolsósorban ő az, aki beszél az itt élők furcsa nyelvét, az arabust. Fülöp volt a társ az úton, a kísérő, a mindig hűséges segítő testvér, de tudta ő jól, hogy Antal atya nélkül a terv, hogy a szaracénokat megtérítik, vagy Jézus nevéért meghalnak, nem valósulhat meg... De távolba merengő gondolatai félbeszakadtak – Antal atya hirtelen felnyögött a fájdalomtól, és kínok között szólt hozzá:

- Az Úr nevére kérlek téged, mondd meg nekem, mit imádkozik ma otthon nálunk az Egyház. Az Ige erejével táplálj, ha már más étel nem marad meg nyomorúságomban bennem. Hiszen már azt sem tudom, hány napja,

hete nem mutathattam be a legszentebb áldozatot. Fülöp testvér a maga egyszerű és őszinte módján rátekintett. Kicsit zavarban volt, hát elhagyta a szobát – mutatván, indul meg tudakolni a beteg kérésére a választ –, s mintegy időt nyerve önmaga számára, hogy kigondolja a legkíméletesebb, de mégis igaz feleletet. A kis vályogház ajtaján kilépett az udvarra s a tűző napon megállt. Szíve szorogott attól, hogy megmondja a betegnek, nem napok, hetek teltek már el, mióta leterítette a betegség, hanem immár a harmadik hónap is lepergett, elmúlt a tél, sőt a szent negyvennap kiűzölés is a végéhez közeledik.

Délután volt, úgy három óra felé járhatott.

- A tavaszi nap erősebb itt, mint nálunk otthon, északabbra ...– állapította meg magában a testvér. Tündöklő fénye felé emelte arcát, s engedte csak, hogy a Nap egészen beragyogja és megerősítse őt. Gondolkodott, hogy hogyan mondja meg Antal atyának, tudja is, meg nem is a választ a kérdésére. Tudja, hogy milyen nagy nap van ma, és mégsem tud neki a Szentírás enyhítő szavával szolgálni. Hisz honnan is szerezne ő itt miséző könyvet, amit fellapozzon a mai ünnep Igéinél, meg, ha szerezne is, latinul van az írva, amit ő bizony nem ért.

Miután visszatért hozzá a szobába, lassan és csendesén kicserélte a beteg homlokán a már átmelegedett borogatást új, frissítő kötésre. Antal atya rögtön felriadt a mozdulatra és kérdőn nézett rá – nem is mondott semmit, Fülöp testvér tudta, hogy emlékszik, mit kért, kérdezett tőle, nem az önkívület, a láz, hanem a lélek nyugtalansága vezette kérését. Akárhogyan is, bele kellett nyugodnia, nem tudja elkerülni a válaszadást:

- Antal atya, ma Urunk Szenvedésének ünnepnapja van: Nagypéntek. De azt, hogy mit olvas ma az Egyház, bizony nem tudom megmondani neked –, mondta ki végül gyorsan, őszintén, ezt követően pedig kétségek között várta, hogy a beteg még letörtebb lesz, mikor rájön, hogy hónapok óta az ágyban fekszik, és még ráadásul Nagypéntek is van ma, a szenvedés napja.

Annál nagyobb volt a csodálkozása, amikor a hírre rövid csend után Antal atya arca átszellemült, felragyogott, és elkezdett számára érthetetlenül beszélni.

- „Qui diebus carnis suae, preces supplicationesque ad eum, qui possit salvum illum a morte facere, cum clamore valido et lacrimis offerens et exauditus pro sua reverentia, et quidem cum esset Filius, didicit ex his, quae passus est, obediuntiam.”

Bizony, ha nem ragyogott volna az atya arca, amikor meghallotta a hírt, ha nem olyan tisztán és Lélekkel elteltlen kezd beszélni, azt gondolta volna Fülöp testvér, hogy ismét az önkívület vett rajta erőt, s a láz végleg legyőzte. De így megértette, hogy ennek a művelt papnak, a Santa Cruz coimbrai templomában nevelkedett szerzetesnek bizony elég volt, hogy annyit mondjon: Nagypéntek van. Tudta ő fejből, kívülről, mi az az Ige, amit az Egyház ezen a napon hirdet. Hogy mi játszódott le Antal atyában, mikor a Szentírás sorait kezdte latinul, a liturgia, az egyház nyelvén idézni, nem tudhatta, csak a kiáradó belső nyugalom mutatta, hogy valami nagyon fontos történt vele.

Fülöp testvér nem kérdezett semmit, imádságba merült maga is, szemlélve az Úr Krisztus szenvedését, engedelmisségét: a getszemáni kertben, ahol az Atya akaratának adta át magát, ahol a szenvedésből engedelmisséget tanult. Nézte csak belső szemeivel a Megváltót, aki nem ragaszkodott sem istenségéhez, sem ahhoz, hogy hogyan adja életét övéért.

- Vissza kell indulnunk Európába. – Egészen hirtelen a ragyogó arcú beteg csak ennyit mondott. Nyugodtan, érthetően formálva a szavakat, mint aki bizonyosságot nyert.

Fülöp testvér megdöbbenve állt. Az elmúlt napokban benne már egy ideje megérett, hogy vissza kell menniük, legalább amíg Antal atya meg nem gyógyul, mert így nem mártírok lesznek, hanem csak elpazarolják életüket és erejüket, amit a közösség és Isten szolgálatára ajánlottak fel.

- Vissza kell mennünk... – visszhangozta megbabonázva.

- Vissza kell mennünk! – ismételte már magabiztosabban, nehogy a beteg meggondolja magát.

- A Szent Kereszt váltotta meg a világot, ... nem én. Jézus engedelmissége váltotta meg a világot, ... nem az én nagytrófi vértanú vágyaim. Azt kell tennem, amit Ő tett. Követni Őt az Atyának való engedelmisségben. Mindhalálig. – Antal atya gyermeki mosollyal, mintegy magyarázkodva mondta ezeket a hűséges társnak.

Testét és lelkét átjárta a döntés utáni nyugalom. Átélt, hogy most adott oda igazán mindent, most lett teljesen kisebb testvér. Most, amikor lemondott még az üdvösség megszerzésének gyors, vértanú útjáról is. Jézus egyszerűsége és a szegénység lelkülete járta át. Tudta, hogy valami végleg átalakult benne, hogy végleg rábízhatta az életét az Úrra, az Ő kezének vezetésére, és Ő majd ott használja fel erejét és erőtlenségét, ahol akarja, ahol az Isten népe számára a legfontosabb.

- Fülöp testvér, adj ennem, innom valamit, jobban vagyok már. Azt hiszem, Isten megértette velem, azért adta ezt a gyötrő lázat, hogy megnyithassa a szemem: ne önmagam keressem többé, hanem egyedül Őt.

Antal testvér ki tudja, hány nap, hét óta először felült az ágyában, elhagyta a kínzó láz és kinézett a kis szoba ablakán. Az öröm és a lélek szabadsága sugárzott betegségtől meggyötört arcán – s ahogy kitekintett, látta, a mandulafák virágba borultak.

Szent Antal és a zebrapintyek

Gyerekkoromban történt, vagy 20 évvel ezelőtt, amikor először hallottam Páduai Szent Antalról és hathatós közbenjárói szerepéről. A szüleimnek dolgozniuk kellett, ezért felbéreltek egy nénit, hogy vigyázzon és főzzön ránk, amíg haza nem érnek. Nagyon nem szerettem ezt a nénit, nem is volt gyakorló hívő sem, viszont tőle hallottam először, hogy bármit is kérek Szent Antaltól, és ígérek neki valami kis szerény pénzösszeget, nagy hittel állította, hogy teljesíti, mert ő ezt tapasztalta. Többször ki is próbáltam kis dolgokban és nagyokban egyaránt.

Akkoriban nagyon szerettem a kis madarakat, a hullámos papagájokat, amelyek elrepültek vagy elpusztultak, mígnem a vásárban vásároltunk egy pár zebrapintyet. Így történt, hogy egyszer a nőtény kirepült, és nem tudtuk, mitévők legyünk hirtelen. Viszont édesapámmal megtanultuk utánozni a hangjukat, így felkerekedtünk és a hangját hallatva lementünk az emeletes házból a kalitkával együtt a parkba, és elkezdtük hívogatni, ahogyan a párja is. Eközben édesapám egy rácsot tett be a ketrecbe, amivel kettéválasztotta, hogy a másik még véletlenül se repülhessen ki. Így történt, hogy egyszer csak a nagy nyárfák közül leröppent a kis pinta és nagy örömmel köszöntötte párját, beugrálva a kalitkába, mire mi rázártuk az ajtaját. Csodálkoztunk és örültünk is, bár arra ma már nem emlékszem, hogy pontosan hogyan is kértem Szent Antal segítségét...de meglett a madár.

A második alkalommal már mindketten elrepültek, ami megnehezítette a dolgunkat. Rohantunk jól megtömött köleses etetőkkal és itatókkal, kergetve a pintyeket Csantavér faluközpontjában, az emeletes házak között. Miközben daloláztunk nekik, ők ide-oda röpködtek. Sokszor csak a hangjukat hallottuk, mígnem egy második emeleti lakás teraszára nem szálltak. Gyorsan felszaladtunk és – mivel ismertük az ott lakó kislányokat –

bekéredzkedtünk. Épp vendégségbe érkezett hozzánk a már sok éve papagájtenyésztéssel foglalkozó nagybácsi, és látta, hogyan röppennek be zebrapintyeink a kalitkába. Azt mondta, drága pénzt érő díszmadarai vannak, amiket gyakran kiállításra vitt és díjakat nyert, de ha nem látja a saját szemével, hogy a szabadban lévő madár visszamegy a kalitkába, nem hiszi el, mert ilyet még ő sosem tapasztalt a madarak világában.

A harmadik eset a legjelentősebb Szent Antal szempontjából, hiszen akkor történt, hogy etetés közben véletlenül nyitva felejtettem a kalitka ajtaját, és amikor visszamentem, láttam, hogy a madarak ott ugrándoznak ki-be az ajtón. Csak csodálkoztam, és arra gondoltam, hogy ezek már olyan szelídek és annyira szeretnek minket (ráadásul még a három nemrég kikelt fióka is itt van), hogy nem fognak elmenni, esetleg szereznek valami komolyabb táplálékot.

Ezért úgy döntöttem, hogy nyitva hagyom az ajtót: legyenek szabadok. A két pinta csak csodálkozott. Óvatosan kiugráltak egy ágra, majd végigarasztak a teraszon, aztán egyszer csak úgy elsuhantak, hogy szemmel nem is követhettem őket. Nagy volt a bánatom, hiszen nem erre számítottam. Nem tudtam mit tenni, csak Szent Antalhoz fordulhattam segítségért és kértem, hogy ha megkerülnek, visszajönnék, akkor a zsebpénzem felét, ami akkor sokat ért, ígértem neki. Közben nem lehetett a fiókákat magukra hagyni, hogy éhen ne pusztuljanak. Ezért édesapám leleményességének köszönhetően tojássárga péppel etettük őket, szívószállal.

Az iskolában is elmeséltem bánatomat és a történeteket. Így történt, hogy harmadnapon az iskolába jövet az egyik osztálytársam nagy örömmel újságolta, hogy képzeld Angyal, fogtunk két zebrapintyet, ki voltak éhezve, megetettük őket. Nem a tieid lehetnek? Húúú, mondtam neki, hogy délután iskola után édesapámmal elmegyünk és megnézzük. És úgy is lett, csodák csodájára, ott voltak egy nagyobb ketrecben, bőségesen ellátva eledellel. A barátom szülei azonban nem nagyon akarták visszaadni, mert megszerették őket, de amikor elmondtuk, hogy a fiókáknak szükségük van rájuk, akkor megesett rajtuk a szívük és visszaadták őket.

Ezek után a gyermekszívvel megélt csodák után, még sok más csodát művelt Szent Antal életemben: segített a tanulmányokban jó eredményeket elérni, bár nem minden fohász talált meghallgatásra, illetve nem azonnal. Volt, amiért kitartóan kellett kérnem őt, mint például, hogy valaki leszokjon az alkohorról, ami 3-4 éven keresztül tartott. Kemény árat fizetett az illető, de azóta egy kortyot sem ivott. Ezért is Istennek legyen hála és dicsőség, és köszönet Szent Antalnak. Míg élek, nem felejttem el és nehézségeimben hozzá fordulok, illetve azóta már „elöljáróját”, Szent Ferencet is gyakran kérem, hiszen ő ugyanolyan nagy szent és szintén nagy bajban volt segítségemre, de ez már egy másik történet.

Budapest – Pasarét, 2016. Szent Antal ünnepének nyolcadában

Az éjféli és a Szent

Az evangélium előtti Alleluja hangzott föl a templomból. Mindenki énekelte a Húsvéti mise gyönyörű Allelujáját, kivéve egy 10-12 éves lányt, aki ott gubbasztott a pad végén. Úgy látszik, neki ez nem egy ünnep, mert aki durcázik, az nem a legboldogabb. Janka volt. Hát nem volt ünnepi hangulatban. Mise végén meg sem várta a záró éneket, már ment is haza. Hazafele azon gondolkozott, hogy miért pont Páduai Szent Antalról beszélt a pap, miért nem egy másik szentről. Amikor hazaért, becsapta az ajtót és így szólt:

- Én többet nem megyek misére, olyan unalmas! - Olyan sok a szöveg és kevés az ének, butaságokról beszél a pap, olyanokról, mint például a csodákról, pedig nincsenek is csodák! Ha vannak, akkor csiribú, legyen rengeteg cukorka az asztalon! Na, látod! Olyan butaság! – mondta egy szuszra és kilihegte magát. Befutott a szobájába és duzzogott, befúrta a fejét a párnájába. Esteledett. Kopogtak az ajtaján. Benyitott az édesanyja:

- Lenyugodtál kicsim? Olyan feldúlt, ideges voltál! Egyébként a mise fontos a hitben!
- De nem! - ordított Janka.

Az anyukája sarkon fordult és becsukta az ajtót. Janka átöltözött pizsamába és elaludt. Éjfélkor csattanás hallatszott Janka szobájából. Janka felébredt, megijedt nagyon. Valami neszt hallott felülről. Egy hang megszólal:

- Janka!
- Mamaa jajj dee mmegeg ijsztettééll! - reszketett a lány
- Nem vagyok az anyukád!
- Apaa?
- Nem!
- Egyáltalán kkiivagy?
- Páduai Szent Antal hangja.
- Ááááááá! - nyöszörgött a félelemtől, beszélni akart, de jaj, egy hang se jött ki a torkán.
- Janka ne félj, csak higgy Krisztusban! Járj rendszeresen misére! Kövesd az én példámat és térf jó útra! Szeress!
- Megteszem, amit mondasz!

És Janka megtért, felnőtt korára egy kedves, mosolygós apáca lett belőle.

SZÍNHÁZI HÍREK

A színjátszók által a Pasaréti családi napon előadott **Mesék férfiaknak és nőknek** című Molnár Ferenc összeállítást, a nagy sikerre való tekintettel, a társulat február 11-én a Kájoni Házban megismétli. A belépés ingyenes. A társulat tagjai tavasszal további két bemutatóval készülnek. Az első áprilisban egy II. Világháborús női sorsokat feldolgozó előadás, **Nők a tűzvonalban** címmel. Majd június elején **Csehov: Három nővérét** mutatják be. Az előadások szintén a Kájoni Házban lesznek láthatóak.

Gyerekszáj

ALSÓS HITTANCSOPORTBAN HANGZOTT EL

- Ha nem lett volna eredeti bűn, most senki sem halna meg, és csak tömörülnénk itt a bolygón.

EGY ALSÓS KISFIÚ MESÉLTE SZÜLEINEK

- „Megkérdeztem Zalán atyát, hogy ha Ádámnak és Évának 2 fia volt, hogy szaporodtak tovább? Ő azt válaszolta, ez nem teljesen így volt...”

OVIS HITTANÓRÁN

Tanár: - Gyerekek, ki az, aki teremtette a világot és szeret minden embert?

É: - A Jóisten

Á: - A mikroorganizmusok.

ÁLLAMI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBA JÁRÓ

KISGYEREK MESÉLI SZÜLEINEK

- „Mama, Dominika nővér azt mondta, hogy igazából a Széchenyi is egyházi iskola, csak át kellett vennie az államnak, mert a papok lusták voltak!!”

PÁLYAVÁLASZTÁS

Hittanórán a hitoktató megkérdezi a gyerekeket, hogy ki mi szeretne lenni. Sorban jelentkeznek:

- Természetkutató!

- Királyfi!

- Színésznő!

Ekkor a földön fekvő, izgő-mozgó gyerekhez fordul a tanár:

- És te, Balázska, te mi szeretnél lenni?

- Én egy naaaagy fekete pók szeretnék lenni!!!

ÖRDÖGI KÍSÉRTÉS?

A hittanórán Jézus háromszori megkísértéséről van szó. A hittanár a gyerekeket kérdezi, tudja-e valaki, hogyan is történt a dolog.

Zita jelentkezik: - Az úgy volt, hogy a sárkány azt mondta Jézusnak, hogy ...

REFORMÁTUSOKRÓL

Szóba kerülnek a felekezetek közötti különbségek. A reformátusokról beszélgetünk, amikor az egyik kisfiú majd kiesik a padból, és magyarázza:

- Ők egy kicsit mások mint mi, mert náluk több a produkció! (prédikációra gondolt)

GYÓNÁSRA KÉSZÜLVE

- Mama, a gyónásnál te el szoktad mondani, hogy a gyerekeidet elvered néha?!

ESTI IMA

Az otthoni esti imánál anyuka azt kéri Istentől, hogy boldog és hosszú élete legyen a kislányának.

Mire ő: - Mama, nekem nem kell hosszú élet, nekem csak te kellesz!!

KÉRÉS

Nagymama orvoshoz menet kéri az unokáját, hogy imádkozzon érte, ne fájjon a vizsgálat.

Mire ő: - Jóisten, ámmen!

JÓGA

Apuka nézegeti kisfiával a nemrég meghalt nagyszülők fényképét a falon.

Apuka: - Na, megismered, ki van a képen, Matyikám?

Matyi: - Nagymami és Nagypapi.

A: - És mi van a Nagymamival?

Matyi szomorú ábrázattal feleli:

- A Nagymami meghalt.

A: - És hol van most a Nagymami?

M: - Elment jógaórára!

BOLDOGSÁG

Anya beszélget a kislányával arról, hogy milyen jó az Isten, mennyi mindent köszönhetnek neki. Először elmondja ő, hogy mi mindennek örül, mire anyukája válaszol, hogy mennyire boldog, hogy kapta őt a Jóistentől. Erre felháborodva felkiált a kislány:

- Nem, Mama, engem te szültél!!

ÁLTALÁNOS ISKOLAI ÓRÁN

Tanár: - Ki volt Jézus anyja?

Kisfiú: - Szűz Mária.

Tanár: - És az apja?

Kisfiú: - Egy ferences atya!!

FOLYÓ ÜGYEK

Apukája mise közben kivitte pisilni Dorcit a templom elé. Aggódva kérdezte: Nem fog megharagudni a Zalán atya, hogy odapisiltem a fűvére?!

HAZAFELE

A család a hazafelé úton elmegy a Prohászka Gimnázium mellett. Berci megszólal az autóbán:

- Ez itt az iskola.

Majd a temetőhöz érve:

- Ez meg a temető. Itt szoktam meghalni!

ELSŐÁLDOZÁS

A család egy rokon kisfiú elsőáldozásán vesz részt. Leventét lenyűgözi a szertartás, na és persze az utána következő agapé a sok süteménnyel. Lelkesen kérdezi:

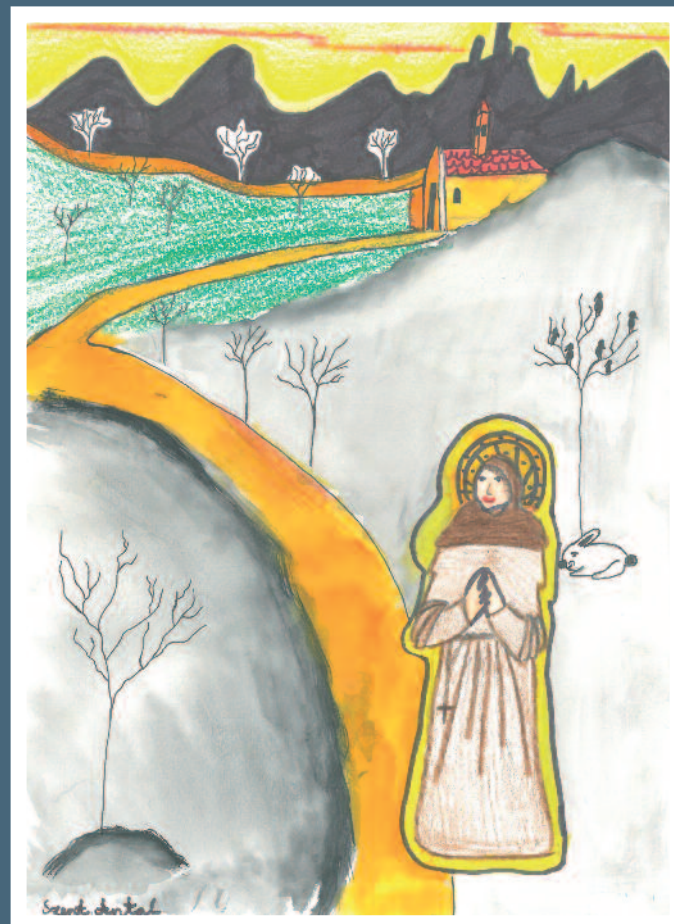
- És a másodáldozás mikor lesz?

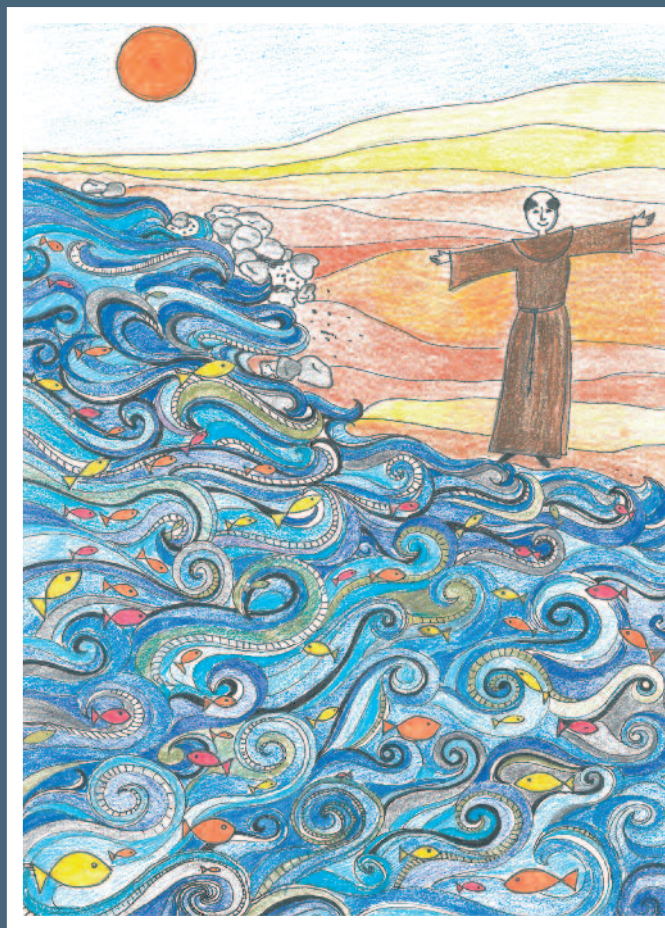
MASZNYIK BLANKA

Győztes pályamunkák – PÁDUAI SZENT ANTAL PÁLYÁZAT

DEZSÉNYI JOHANNA

MASZNYIK KATINKA

Isten legyen az első!

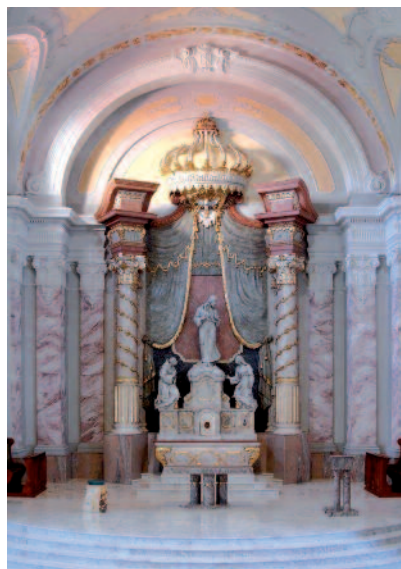

*Egy új sorozatot indítunk
a plébániai újságunkban.
Szeretnénk bemutatni
a ferences lelkeséget, a hazai
ferences plébániákat, ebben
a sorban most Zalaegerszeg
az első, ahonnan Grácián
testvér, templomunk
egykori, a helyi közösség
jelenlegi plébánosa küldött
ismertetőt. Írása második
felében pasaréti emlékeit
idézi fel és lelkesítő
gondolatait osztja meg
velünk.*

Ferences plébániák bemutatkozása: zalaegerszegi Jézus Szíve Plébánia

Zalaegerszeg, vagy egyszerűen csak „Zeg”, a szombathelyi Egyházmegyéhez tartozik. Elsősorban plébániai lelkipásztori szolgálatot lát el, de öt falu is tartozik hozzánk, ebből háromba rendszeresen járunk misézni. Egyike vagyunk a három dunántúli ferences közösségnek (Süveg, Szombathely és Zalaegerszeg). Zalaegerszegen hárman szolgálunk: Kornél testvér, Kamiell testvér és én. Fittal plébánia vagyunk, a templomunk 1927-ben épült neobarokk stílusban, hét évvel a pasaréti templom előtt. **A zalaegerszegi templomot Mindszenty bíboros, akkori nevén Pehm József apát-plébános építtette Boldog IV. Károly, utolsó magyar király emlékére és Nagykanizsáról hozott ferenceseket.**

Papír szerint 15 ezren tartoznak plébániánkhoz, hétvégén telt ház van templomunkban, ez mintegy ezer embert jelent. Három misénk van vasárnap: reggel fél nyolckor, fél tízkor, este hat órakor és persze még a fal-

vaink. Kornél testvérral két gimnáziumban és még két általános iskolában végzünk hitoktatást, ellátunk még három idősothont és 3-4 óvodát.

Hétköznap minden este hatkor és reggel hétkor tartunk miséket, ill. természetesen vannak még gyászmiséink is. Évente mintegy húsz házaspár tartja itt nászmiséjét és a kereszteleseink száma közel száz évente. Hála Istennek, nálunk is több a keresztelezés, mint a temetés! A zalaegerszegi élet hasonló Budához: hívő, polgári és még itt is érték a Család és a Haza. Ez így is van rendjén, ez így van jól! Ez a jövő! Jézus mondja: „Ne hagyjátok,

hogyan megtévesztő tanítások félrevezessenek benneteket! Vizsgáljátok meg a lelkeket...” Az itteni emberek jószándékúak, dolgozó emberek, szeretik a munkát, nem véletlenül hívják őket „a jó zalaiak”-nak! Hagyományos vallásos életet élnek. Általában gyónatószerékben gyónnak, kevés a lelki beszélgetés.

Pozitív élményem az itteniekénél, hogy papszerető emberek, tisztelik és hallgatnak rájuk. Eddig bármit kértem, imádságot, munkát, megtették. Isten áldja meg Őket! Ez persze megvolt Pasaréten is!

Iskolában tanítunk, a plébánián csak szentségi felkészítéseket tartunk, például elsőáldozóknak és a szüleiknek. Van béralkozói ill. katekumen csoportunk is. Vannak segítőink és háttér imádkozóink (Rózsafüzér társulat, Ferences Világi Rend, Karitasz).

Minden hónap első szombatján Búcsúszentlászlóra zárándokolunk engesztelésül, és tartjuk az első pén-tekeket és az első szombatokat! A nehéz időkre való tekintettel minden héten csütörtökön és pénteken egész nap nyitva van a templom és Szentségimádást tartunk!

Zalaegerszegen azt a missziós feladatot látom, hogy Nyugat-Magyarország, mint bástya védelmezze az Országot!

Pasaréten is az éltetett engem, végig az volt bennem, ha jó dolgokat teszünk itt az ország szívében, akkor az kihat az egész fővárosra és a fővároson keresztül az egész országra. Úgy érzem, ez így is történt! A legfontosabb feladatnak a védelmet tartottam, hiszen a sakkban is úgy kell lépni, hogy közben védve legyünk, a legfontosabb az imádság erősítése és a szent ke-

resztek állítása! Itt jut eszembe, Isten áldja meg mind-azok segítségét, akik részt vettek a szent Főangyalok szobrának elhelyezésében a budai oldalon. Hála Istennek, ez is megtörtént Isten kegyelméből és jó lelkek segítségével! Nagyon nehéz szívvel jöttem el Pasarétról, ahol boldog voltam, és azóta is szívemben tartok mindenkit, de itt új feladatok vártak rám, és mi hiszünk a Gondviselésben, nem véletlenül kerültem ide, semmi sem történik véletlenül! **Akkor és most is innen távolról azt látom, hogy mindenhol mindenkinek feladata van!**

Egy dologra kell mindig mint a legfőbb játékszabályra figyelni: Isten legyen az első mindenhol, részesítsétek mindig előnyben az Istenhez vezető utakat, a lelki üdvösséget és a drága Szűzanya iránti tiszteletet! Minden más csak ezután jön!

A mai időkben túl sok az emberi, és a Jóisten háttérbe szorul! Keveset beszélnek az üdvösségről, az isteni dolgokról, a Szűzanyáról! Nekem Pasaréten az volt a sikerem titka, hogy a Szűzanyának, az Ő Szeplőtelen

Szívének ajánlottam a templomot a hívekkel, a hit-tanosokkal és a családjukkal együtt! Ezt többször meg kellene ismételni, hogy minden jó legyen és a jó meg is maradjon köztünk! Rengeteget imádkoztunk, Szentségimádásokon vettünk részt, kértük a Szenteket és Szent Mihályt a Szent Angyalokkal, hogy vezessenek és vigyázzanak ránk. Az a sokat idézett „Pasarét az Pasarét” mondat, ezt jelentette. Én nem emberileg, mint kerületre vagy plébániára, mondtam, amit mondtam, hanem mint feladatra: vigyük magunkat és a reánk bízottakat a Szentségi Jézushoz és a Szűzanyához!

Van Isten, jó az Isten és az Isten szeret Bennünket! Van Szűzanyánk és vannak szent Őrangyalaink, akiket hívunk kell az életünkbe, még időben, amíg megtehetjük, segítségül! Kérjük Szent Mihályt és a Szent Őrangyalainkat, hogy vezessenek! S ha lehet, szeret-tessük meg Őket Híveinkkel! Ennyi! Ne feledjétek el, hogy az Ország Szíve vagytok, sok múlik rajtatok, sokan jönnek ide és mennek tovább és az ország minden részébe elviszik a pasaréti jó lelkületet és gondolkodást!

Érdemes elolvasni a próféciákat, különösen Pió atya és a Szűzanya által adott ígéreteket! Végidőket élünk, ami nem a világ vége, hanem nagyon szép előkészület arra az új korszakra, amit Jézus olyan szépen fogalmazott meg: „Új eget és Földet teremtek.”

Azt mondta a Szűzanya Medjugorjében: „**Erős Szentekkel és Őrangyalokkal vegyétek körbe magatokat és imádkozzátok a Rózsafüzért, mert szükségetek lesz rá!**” Megszentelt tárgyak legyenek nálatok: szentkép, kereszt, Mária Érem, Csodás Érem, Rózsafüzér, Benedek kereszt-mint érem, vagy kereszt!

Sokat használjátok a szenteltvizet, legyen otthonaitokban és szentelt gyertya is!

Hitvallók fala

A templom külső árkásorának falán feketemárvány táblák sora állít emléket a meghurcolt, börtönt, vértanúhalált szenvedett ferences szerzeteseknek.

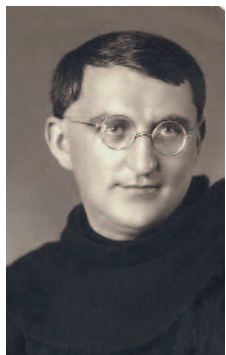
A Hitvallók Fala 2004-ben Grácián atya kezdeményezésére, Kaba-Czövek János anyagi támogatásával készült el. Nagymamájának testvére, Tomaj János - Péter Arnold – ugyanis szintén az önkény áldozata lett. Már fiatalon megszólította az Úr, kisgyermekként Serédi Jusztiniánnak ministrált, majd ő terelte a papi pálya felé. Pásztortanár volt elsőmisés 1938-ban, ám amikor a proletárdiktatúra kiépítésének részeként föloszlatták a rendeket, családját kitelepítették, őt magát földönfutóvá tették. Kitelepítésként élt, segédmunkásként tartotta el magát.

A meghurcolt szerzetesek táblái között találjuk annak a **7 ferencesnek a nevét is, akiket 1944 és 1954 között egyházuk és embertársaik iránti hűségük miatt végezték ki, vagy adták halálra a rendszer börtöneiben: Körösty Krisztoz, Kovács Krisztoz, Hajnal Zénó, Kiss Szaléz, Lukács Pelbárt, Krisztoz Rafael és Károlyi Bernát.** Hárman a partizáncsapatok, négyük pedig a szovjet típusú hatalmi rendszer áldozatai lettek. Mártírháláluk arra a tíz évre esik, amikor a hazánkat rabigába hajtó rendszer számára az élet nem volt érték. A felsorolt személyek tisztelete, emléküik ápolása mindannyiunk kötelessége, hiszen ők azok, akik azokban a tragikus időkben életüket vagy szabadságukat adták oda az egyházért, és azért, hogy mi ma szabadon gyakorolhassuk hitünket.

A hitvallók falán a készítőik egy táblát üresen hagytak. Reméljük, nem jönnek már olyan idők, amikor újabb tragikus áldozatokat hozni kész hitvalló nevét kellene védszünk rá.

NAVRACSICSNÉ PREVOZ ANIKÓ

Ferences mártírok – Károlyi Bernát

Sorsa több helyen összefonódik a ferences vértanúkkal: hivatását P. Lukács Pelbártnak köszönheti, Bernát atya hatására pedig szívesen lett volna misszionárius Kínában. A hét ferences vértanút bemutató sorozatunkban elsőként P. Károlyi Bernátra, a kínai ferences misszió alapítójára emlékezik Frajka Félix atya.

Hivatásod alakulásában meghatározó szerepe volt annak, hogy édesapád vasutas volt. Miért?

- Boldogházán születtem, nevelkedtem. Az állomáson laktunk, szolgálati épületben. Születésemkor épült a templom, mely Jászberényhez tartozott. A ferencesek vonattal jártak le a falunkba misézni, és nálunk szálltak meg és időztek visszaindulásig. Sokszor kávéztak nálunk. Így a testvéreimmel nagyon

közeli kapcsolatba kerültünk a barátokkal: előfordult, hogy négyen is ministráltunk nekik a családból.

Pelbárt atyával hogyan kerültél közelebbi kapcsolatba?

- 14 éves lehettem, amikor egyik délután tölünk indult a harmadrendieknek ájtatosságát tartani. „Gyere Jancsi, ministrálj nekem!” – hívott. Készséggel vele mentem, és akkor kaptam az első indítást a ferences rend felé: Pelbárt atya Szent Ferencnek a belpoklossal való

találkozásáról prédikált. Kitérő szónok volt, és ahogy lefestette, hogyan alakul Szent Ferenc lelke, úgy érlelődött bennem is a vágy, hogy ha felnövök, én is olyan szeretnék lenni, mint Szent Ferenc.

A kínai misszióról mikor hallottál először?

- A kínai misszió nagyon híres volt. Már kisgyerekként tudtam a létezésükről, ugyanis a ferencesek ministrálás után rikkancsnak is befogtak: szentmise után részt vettem a missziós füzetek árusításában, melyekben a ferences missziókról, a ferences vértanúkról lehetett olvasni. Innentől fogva figyelemmel kísértem a tevékenységüket. Barátom lett az az árva kisfiú, aki Bernát atya pártfogoltjaként érkezett Kínából Magyarországra. Az ő révén ismerhettem meg jobban Bernát atya életét, munkásságát - mindez nagy hatással volt rám, magam is szívesen lettem volna misszionárius.

Melyek voltak Bernát atya életének állomásai Kína előtt?

- Almáskamaráson született 1892-ben, a rendi kisházban született, majd Pécsen volt novícius és ott lett ferencessé. Papként több helyen volt lelképásztor, majd az első világháborúban katonalelképásztor teljesített szolgálatot.

Hogyan került Kínába?

- 1929-ben önkéntes hittérítő munkára jelentkezett, és a kínai Paokingba került. Megalapította a ferences

rendtartomány kínai misszióját, s annak vezetője volt, majd '36-ban a paokingi missziós terület apostoli prefektusa lett.

Mit tudunk a missziós tevékenységéről?

- Elsősorban az elhagyott, magatehetetlen embereket ápolta. A missziósházak mellett orvosi rendelőt, kórházat, iskolákat, árvaházakat létesített. Letelepítette Páli Szent Vince leányait, megszervezte a környék lelképásztori szolgálatát. Kint egyébként kínai nevük is volt, Bernát atyát Ta Lo li-nek hívták, aminek a jelentése „víg kedélyű”.

Meddig tartózkodott kint?

-1938-ban gyógykezelésre jött haza, és ekkor hozott haza magával egy nagyon kedves kínai kisfiút, aki itt mindenki kedvence lett. Siao Tamás, Tomi, egy velem majdnem egykorú gyerek volt, - mint említettem, később nagyon jó barátom lett. Bernát atya pár évet letagadott a korából, hogy kedvezményes hajójegyet tudjon neki váltani, amikor ide utaztak.

Hogyan tevékenykedett tovább Magyarországon a kínai misszió ügyéért?

- 1939-ben Pásztortanára helyezték. Hihetetlenül erős, sikeres missziós propagandát fejtett ki. Pásztortanára volt a missziós központ, ő pedig Tomival járva népszerűsítette a kínai misszió ügyét. Olcsó és érdekes, a misszióval kapcsolatos kis füzeteket és könyveket adtak ki, a bevételből pedig a missziót támogatta.

Egy szerzetes számára nehéz döntés lehetett ezekben az években a politikához való viszony meghatározása. Bernát atya hogyan sodródott bele a politikába?

- Az ő választása egyértelmű volt: a háború alatt részt vett a zsidók mentésében, befogadta őket a kecskeméti rendházba, majd felkereste az elhurcoltakat. A szovjet front előretörésekor Kecskemét város köztisztviselői elmenekültek, ő irányította a várost, vezette a kórházat, összeszedte a házaknál hagyott betegeket és ingyen konyhát nyitott. Horthy Miklós meghiúsult kiugrási kísérlete után habitusba öltöztetve bújtatta a nyilasok elől menekülő magas rangú katonatiszteket. Az oroszok bevonulása után védelmezte az egyházat a kommunisták támadásaival szemben, támogatta a keresztény nemzeti politikai irányt. Tiltakozott a kommunista rendőrség embertelenségei miatt, amelyekkel a börtönbe vetetteket megalázták és kínozták.

Mikor és miért tartóztatták le?

- 1949. november 28-án éppen bevásárolni indult a pásztortanári egyházközségi óvoda számára, amikor az utcán letartóztatták. 1950. november 18-án, koholt vádak alapján, államrend elleni szervezkedés ürügyén ítélték el. Szörnyű kínzások és körülmények között raboskodott. Éheztek, betegségeit nem kezelték.

De tudjuk: a szenvedéseket türelmesen viselte, sőt, amíg tehetette, másokban is tartotta a lelket.

Mit tudunk halálának körülményeiről?

- A súlyosan beteg Bernát atyát a rabkórházból átvitték a Városmajori kórházba, hogy megműtsék. Az egyik nővér fölkereste Tőhötöm atyát, aki minden lehetetlennek látszó lelkipásztori munkára vállalkozott. A nővér közölte vele, hogy Bernát atya már a végső állapotban van. Megbeszélték, hogy bemegy hozzá. Tőhötöm atya a megbeszélte időben be is ment. A nővér elterelte az ÁVO-s figyelmét, udvaroltatott magának. Ezalatt Tőhötöm atya belopózott Bernát atyához. Felkészítette a nagy útra: meggyóntatta, megáldoztatta és föladta neki a betegek szentségét. Tőhötöm atya később szűk körben mesélte ezt el nekünk. Pár nap múlva kaptunk Pasaréten egy nyomtatványt, melyben közölték, hogy Bernát atya március 2-án meghalt.

Hol temették el?

- A Rákoskeresztúri temetőben a 301-es parcellában. Nem sokkal halála után temettem ott valakit, a temetés után bementem az irodába és megkérdeztem, hol van Bernát atya sírja. Az idős férfi megkérdezte, mi közöm van ehhez az emberhez. Mondtam, hogy rendtársam. Mire ő azt mondta: nem mondhatom meg csak annyit

mondhatok, hogy a 301-es parcellában. Máig sajnálom, hogy nem mentem oda, láthattam volna, hol van friss sírhan, talán így tudnánk, hol nyugszik.

Mi történt a pártfogoltjával, Siao Tamással?

- Nagyon jóba lettem vele, mert amikor én a rendbe léptem, akkor ő Gyöngyösön volt teológus, előttem volt egy évvel. Fölösztatáskor egy darabig még maradt, de hamarosan elhagyta a rendet, 56-ban pedig kiment Amerikába. Bernát atya unokahúgát vette el feleségül.

Tudtátok tartani a kapcsolatot?

- Sok levelet váltottunk, majd egyszer meg is hívott magához. Amikor 87-ben Amerikába mentem, meg akartam volna látogatni, de pár hónappal kiutazásom előtt meghalt.

Gyermekeiről tudsz valamit?

- Igen, két fia született, az egyiket Bernát atya után nevezte el. „Bercikém”-ként emlegette. Kutattam utána és nemrég találtam egy Siao Bernard nevű férfit a Facebook-on, akinek az arcvonásai emlékeztetnek Tomira. Sajnos nem sikerült vele kapcsolatot teremteni: írtam neki üzenetet, de eddig nem válaszolt.

(Lapzártánkig Bernard Siao nem jelentkezett – a szerk.)

Nincs nagyobb szeretete senkinek sem annál, mint annak, aki életét adja barátaiért. Ők barátaink voltak, és életüket adták értünk. Bernát szolgád és társai életében csodálatosan kibontakoztattad a kereszti misztériumát, amikor áldozatvállalásuk által a diktatúrák sötétségében is felragyogtattad a hit világosságát.

HIRDETÉS

Farsangi Bál 2017

A budai ferences plébániák közös farsangi bálja 2017- ben február 25-én szombaton kerül megrendezésre a táncos mulatság immár hagyományos helyszínén a Móricz Zsigmond Gimnáziumban. A bál 16.00-kor kezdődik a gyermek-farsanggal. A nagysikerű jelmezversenyre jövőre is várjuk gyermekek, családok, gyerekekből és szülőkből álló nagyobb baráti társaságok jelentkezését. Szerettel fogadjuk majd a házi sütemény felajánlásokat is. **A felnőttek bálja 19.30-kor veszi majd kezdetét a nyitótánc-cal.** A ruhatárak üzemeltetéséhez, a jegyellenőrzéshez örömmel várunk jövőre is önkénteseket. A jó hangulat az előző évek tapasztalatai alapján garantált. Akik tehát szeretnek jó társaságban táncolni, beszélgetni vagy csak éppen a báli forgatagban szemlélődni már most írják be a nap-tárukba: **FARSANGI BÁL, FEBRUÁR 25!**

Gyerekek a misén

A mindenkinek kielégítő megoldást még nem találták fel!

Pasarét, tízórás mise. Negyed tizenegyre már megtelik a templom. Időnként alig lehet levegőt kapni, annyira sokan vagyunk. Ha végignézz az ember a sorokon, főleg fiatal szülőkkel találkozik a tekintete, de vannak itt bőven idősebb emberek is. Hivatalosan ez a családos mise! Itt vannak a legtöbb a ministránsok, itt szolgálnak a csibék, és ide jár a legtöbb kisgyerek is. Van, aki egyből az alagsor felé rohan, izgatottan várja a mise alatti ugrálást. Gyerekek, szükségük van a mozgásra, sokszor elég hangosak, túl rosszul vagy éppen túl jól érzik a templomban magukat.

A gyerekek általában hangosak - mert egészségesek! A pszichológusok szerint a kisiskolás korosztály jó esetben húsz percet bír ki egy dologra figyelve, utána valamit váltani kell, meg kell mozgatni a gyerekeket. Mozognak ők maguktól is! És beszélnek, sírnak, rikoltoznak is! Kedves hölgy ismerőseink kitartóan gügyögnek, grimaszolnak mise közben, hogy leszűrhetelhessek munkájuk gyümölcsét: egy elragadtatott hangos babasikolyt - sokszor prédikálás, ima vagy éppen egy elcsendesedés közben. Ilyenek vagyunk!

Nem csak a mi plébániánkon, de máshol is egyre több megoldandó kérdést vet fel a gyerekek templomba járása. Többféle érdek kereszttüzében próbálnak egyensúlyozni a szülők és a plébánosok. Mikortól vigyük a templomba a gyereket? Együtt menjünk, vagy inkább

külön-külön? Melyik misére menjünk? Fent maradjon a templomban a gyerek, vagy vigyük le a játszószobába? A mise = jót ugrálunk a puha plüss berendezések között? A helyes döntést nehezíti a rengeteg szubjektív elem, mindenkinek más az ingerküszöbe, a saját gyerekekünk zaja kevésbé zavar, mint másoké, ráadásul minden gyerek más, az első nyugodt volt, alig lehetett a hangját hallani, na, de a harmadik?

Mintegy húsz pasaréti hívet, időseket, fiatalokat, gyerekeket és unokásokat kérdeztünk, hogy miként vélekednek minderről, a jellemző válaszokat a keretes írásban adjuk közre, majd a következő lapokon Bíró László püspököt kérdeztük, hogy ő, mint a Magyar Püspöki Kar családreferense, mit tud tanácsolni nekünk ezekben a nehéz, sok kompromisszumot igénylő kérdésekben.

Mennyi idős kortól kezdtétek elvinni misére a gyerekeket és miért ekkortól?

- 3-4 éves kortól kezdve! Ekkor éreztük azt, hogy az otthoni beszélgetéseket, imákat a gyerekek számára követhetően kiegészíti a mise.
- Egész kiskortól mindig együtt mentünk misére.
- Egy időben váltva jártunk misére, gyerekek nélkül.
- Születésüktől fogva. Mert mindkettőnk számára fontos volt, hogy kezdettől fogva része legyen az egyházunk életének.
- Úgy emlékszem, 3-4 éves kor körül, akkor volt már remény, hogy egy darabig megülnek a helyükön.
- Amint lehetett, vittük a templomba őket. Nem volt kérdés, hogy miért.

Mi volt a legnagyobb gondotok a miséken való közös jelenléttel kapcsolatban?

- Odaérni időben, valamint a saját gyerekeink hangoskodása. Nem akartunk másokat zavarni a mozgással, zajjal.
- Mindig csak az egyikünk tud igazán jelen lenni a misén, mert a másikunknak figyelni kell a gyerekünkre. Éppen ezért felváltva vigyázunk rá.
- Mi mindig az ovis misékre jártunk, ami tökéletes a nagycsaládoknak sőt a kisiskolásoknak is.
- Nem gondként éltük meg a közös jelenlétet, de ha sírt a gyerek, valamelyikünk ringatta, vigasztalta, kivitte a miséről.

Mennyire tudtatok figyelni a mise közben, ha gyerekeket is vittetek magatokkal?

- Úgy negyven-hatvan százalékban tudtunk figyelni!
- Nekem a két nagyobbbal semmi gondom sem volt. Szerintem nagyon jó, hogy az ovis mise előtt van egy félórás óvodás hittan, ami során a gyerekek már ráhangolódnak az együttlésre. Kislányunk mindig inkább nézelődős, odafigyelő típus volt, ő már három évesen is érdeklődve hallgatta a misét, a kisfiam pedig a ministrálás során szépen beleérett a feladatba.
- Én még tudok figyelni, a feleségem már kevésbé!
- Csak az tudott figyelni, amelyikünk éppen nem vigyázott aktívan a gyermekünkre. Habár lent ültünk a játéktérben, így sem tudtunk úgy részt venni a misén, mintha a templomban lettünk volna.
- Semennyire!
- A figyelem megosztását hamar megtanulja az ember a gyermekek mellett!

Zajongtak a gyerekeitek?

- A gyerekeink még nem, de az unokáink már igen!
- Igen, alkalomtól függően zajongtak, de ha már zavaró volt, akkor kimentünk velük vagy lementünk.
- Minket nem zavaró szinten időnként zajongtak.
- Nem, de nyugtalanok voltak egy idő után.
- Igen, zajongtak a gyerekeink, de ez nem volt zavaró!

Hogyan kötöttétek le a gyerekeket?

- Igazából nem kell őket külön lekötöni, mert az ovis misén Zalán atya érdekesen beszél, nagyon kreatív, sok az éneklés. A bábozás meg egy külön élmény minden alkalommal!
- Könyvecske – ez jött be nekünk! Halk játék a piciknél, a nagyobbaknak magyarázat, mi miként mi után következik, mi jön még. Ha minden kötél szakad, akkor ígéret csokira, fagyira....
- Mindig levittük gyerekünket a játéktérbe, nagyon szereti, ott nem kell lekötöni, csak figyelni kell rá.
- Képeskönyv, plüssállatka, „jutalom” beígérése.
- Az előtéri Szent Antal perselybe dobált pénzekkel, könyvekkel, játékokkal, ismerkedés másik gyerekekkel, ezzel tudtam lekötöni!

Ha levittétek a gyerekeket a megőrzőbe, az milyen volt a gyerekeknek és milyen volt nektek?

- Az ovis mise szüneteiben járunk a "tízes" misére, ilyenkor legkisebbünkkel szokott a férjem lemenni a megőrzőbe. Nagyon szeretjük ezt a rendszert.
- Nem mentek le a gyerekek, inkább fent maradtak velünk.
- Nem akartak nélkülünk bemenni.
- A megőrző eredménye: belépünk a templomba és helyből lemegy. Néha persze kell, de csak akkor tudunk együtt szentmisén jelen lenni, ha tudunk együtt ott lenni.
- Lehetőséget adott arra, hogy jobban figyeljünk.
- Levittük a gyerekeinket és nagyon szerették
- Nem szerettem a megőrzőt!

Ha nem vittétek le, miért nem vittétek le?

- Nem volt kedve a gyereknek lemenni!
- Beteg gyermeket is levittek, nem akartunk fertőzést kapni!
- Igyekszünk nem automatikusan levinni, csak ha nyűgösebb, fáradtabb.
- Szerintem, ha velünk vannak, könnyebben tanulják meg, mikor kell csöndben maradni, együtt imádkozni, hallgatni a beszédet, hogyan kell viselkedni. Megszokják, hogy együtt van a család a misén, a nagyobbaktól jó példát látnak. Ma is szívesen jönnek velünk a gyerekeink, szeretettel emlékeznek arra, amikor kicsi korban ölünkbe ülve hallgatták a misét.

Titeket zavar-e misén mások gyermekeinek jelenléte és esetleg mely formája?

- Egyáltalán nem zavar! Tudjuk, hogy olyan misére megyünk, ahol gyerekek vannak, így is készülünk. Ha lelki okokból csendesebb misére vágyunk, akkor van bőven más választási lehetőségünk. Nekünk mindig szívmengető látni a sok gyereket a miséken!
- Csak akkor zavar, ha nem látom a szülő igyekezetét a csendesítésre, esetleg ő is behergeli magát.
- Csak az, ha a kisgyerek folyamatosan kiabál, húzogatja a műanyag széket.
- Egyáltalán nem, de némely szülő magas, esetleg nem létező ingerküszöbe azért olykor zavaró.
- Évről évre hangosabb a gyerekzsivaj/sírás és egyre nehezebb „csak” a misét hallani.
- Évről évre egyre kevésbé szólnak rá a síró, hangoskodó gyerekekre a szülők, mert az nem „trendi”.
- Önmagában a jelenlét nem, de a sírás, hangos beszéd, műanyag szék tologatás és a gyereknek a templomban való etetése ropival, egyebekkel, az igen. És a brüngő játékok is.

Szombat esti gyerekmisére el szoktak menni – miért?

- Mindig oda szoktunk járni, kivéve a szüneti időszakokat. Nem is tudnánk egyelőre máshová járni. Ennek az az oka, hogy két évvel ezelőtt, amikor a fiam elkezdett ovis hittanra járni, a legelső alkalommal Zalán atya kiválasztott két fiút a ministrálásra. Az egyik ő volt. Óriási büszkeség töltötte el, hogy ő "nagyfiú" (éppen hogy öt éves volt), egy komoly és felelős feladatnak élte meg. Azóta csak egy-egy betegség miatt hiányzott, soha el nem mulasztaná az ovis miséken való ministrálást. Zalán atya és segítői olyan szeretetteljes és személyes kapcsolatot alakítanak ki a gyerekekkel, hogy ez az, ami valós részvételt eredményez és egyszerűen belenőnek, beleérnek az egyre mélyebb, tudatosabb istenkapcsolatba. Külön szépsége ennek, hogy mi, szüleik is elindulunk velük együtt ezen a fejlődésen és párhuzamosan változunk a Jóistennel való kapcsolatunkban.
- Nagyon ritkán, mert együtt szeretünk menni, mert a közös mise a család ünnepe is.
- Időnként elmegyünk, de utána kicsit úgy érezzük, mintha nem lettünk volna misén.
- Így jó, ahogy van! Esetleg egy viselkedési kódexet fel lehetne tenni a honlapra a szülőknek.

Bíró László püspök gondolatai a gyerekek misérejárásáról

1. Hány éves kortól vigyük a gyermekeket misére és miért?

Nincsenek szabályok arra, hogy hány éves kortól lehet gyermekeket vinni a misére. Úgy gondolom, nem lehet elég korán kezdeni! Már a magzatra is hatással vannak a külső hangok, a zene, s születés után megnyugtató lesz számára az, amit magzati korában gyakran hallott, ami megnyugtatta. Miért ne lehetne ez a Szentmise dalama!? Mindenesetre jó a gyermekekkel megismertetni már kicsi korban azt a közvetlen lelki örömet, amit a Szentmise gyermekeknek és felnőtteknek adhat. Ezzel sokkal több ember kerülne közelebb Istenhez. Közvetlen élményt kell nekik adnunk, ne csak a kötelességtudat vezéreljen minket!

2. Mi a javasolt, külön menjen az egyik szülő a kicsikkel, vagy inkább vállaljuk be a zajongást, a rendetlenkedést a miséken, de az egész család együtt menjen és miért?

Érdemes a szülőknek a gyermekekkel együtt misére menni, és a kicsik figyelmét terelgetni a Szentmise látható részei felé, suttogva magyarázni nekik a maguk kis szintjén. Sok kisgyerek éppen 2 és 4 éves kora körül van az utánozós korszakban – jó értelemben véve meg lehet próbálni ezt ki is használni, és a külsőségek felől a belső út felé indulni, kis kezüket fogva, kis lépéseiket igazítva Isten felé. Ha a gyermekeket rendszeresen viszik misére, akkor alapjává válhat ez annak, hogy megérezzék: a vasárnap valamiért különbözik a hétköznapoktól. Ha általában is szeretnek másokkal együtt lenni és együtt csinálni dolgokat, kialakul bennük a maguk szintjén a vágy, hogy ők is ott akarjanak lenni, ahol a családból mindenki.

Ha a gyermek már megtanult járni, vagy mászni, nem ül el csendben sehol az égvilágon! A templom sem kivétel! Sőt, mi több! Izgalmas helyek tárháza a tornyos épület: kukucsálós zugok (gyóntatószék), csupa meghódítandó személy, szuper csillogó táskákkal, kapcsolók (ventillátorok), az örök elérhetetlen rojtos asztalterítő, amiért érdemes versenyt futni a szülővel az oltár felé. Ez egy normál katolikus misén egyszerűen vállalhatatlan, de vannak a gyerekeknek szóló mocorgós misék, ott már tehetünk minimális engedményeket!

3. Mit lehet bevinni a misére és mit nem lenne ajánlatos?

A bicikli, roller és egyéb nagyméretű, zajos tárgy nem a templomba való eszközök! Nyugodtan lehet beszélni a gyermekeknek arról, hogy a templomba is jó együtt menni; de ott is vannak szabályok, amiket be kell tartani. Mise után – esetleg még előtte – lehet egy közöset sétálni, valami olyan dolgot csinálni közösen, amit szeretnek a gyerekek (pl. kismotorral, biciklivel menni a templomig meg vissza, vagy vihetik a kedvenc plüssállatukat, és leültethetik magukkal, vagy bármi, ami a helyzetüknek megfelel).

4. Nálunk sok szülő olvastatja, rajzoltatja a kisgyermekeket a mise alatt. Mi az, ami ajánlott, és mi az, amit másként oldjuk meg?

A szülők sokszor szoktak a gyermekekkel könyvet nézegettetni misén. Megelégednek a mise során hozzájuk hulló „morzsákkal” is, de az is ad nekik kellő elmélkedni valót, és ad lehetőséget arra, hogy igyekezzenek nap mint nap tovább Isten felé.

5. Van külön játszóterem, amit a gyerekek többsége élvez is, nagy hancúrozás van- más kérdés, hogy közben a szülők nem a misére figyelnek, és a gyereknek sem az jön le, hogy templomban voltak, misén voltak. Mi az Egyház álláspontja ezzel kapcsolatban?

Természetesen egy kisgyerek általában nem tudja követni a mise gondolatmenetét, de próbáljuk megmutatni neki, hogy mi miért szeretünk templomba járni. Ha őszintén szeretjük a szentmisét, a lelkesedésünk egy idő után számára is feldolgozható lesz, és áttapad rá. Fontos az is, ha alkalomadtán megdicsérjük a kisgyereket, ha megjegyezzük neki, milyen ügyesen végigcsinálta a Szentmisét, milyen ügyesen tudta, hol kell felállni, hol letérdelni.

7. Esetleg ajánlatos lenne, hogy ahol van külön gyermekmise a többi miséről épp az áhítat, az odafigyelés miatt lehetőleg tartsuk távol a gyermekeket?

Teljesen megértem azokat a szülőket is, akik úgy döntenek, hogy a misén a gyermekek nyüzsgése és a velük való foglalkozás túlságosan lefoglalja őket. Ehelyett választják a külön misére járást, és otthon beszélgetnek a vasárnapi olvasmányokról a gyermekeikkel. Vallásos nevelést akarunk biztosítani a gyermekek számára, ennek keretében vasárnap misére visszük őket, eközben próbálunk a többiek számára nem zavaróak lenni, a gyermekeinkben a miselátogatást nem rémes élményként rögzíteni. Maradjunk türelmesek a kicsikkel, és ők is előbb-utóbb megtanulják a templomi viselkedést!

8. Hogyan lehet a két szempontot összeegyeztetni: Engedjétek hozzám a kisdedekeket- és a liturgikus tér és a Szentség tisztelete?

Ahány pap, ahány szülő, ahány templomba járó, annyi vélemény. Számomra megható az az édesanya, aki elhossa kicsiny gyermekét a szentmisére. Kitűnik, hogy mennyire vágyakozik utána. Nem ismer akadályt, hogy ő is ott legyen az Isten házában. Az ilyen anya azt akarja, hogy a kicsi szokja meg a templomot, a szentmisét, a tisztelendő atyát. Micsoda szívtelenség lenne azt mondani neki: zavarasz minket, menj haza a gyer-

mekeiddel! Természetesen az édesanyának is figyelemmel kell lennie a szentmisén résztvevőkre. Meg kell tenni a kellő óvintézkedéseket: az ajtó közelében és a pad külső szélén leülni, hogy ha baj van, minden feltűnés nélkül ki lehessen menni. A felszereléshez hozzátartozik a cumi, egy kis tejecske, tea, amivel a gyereket el lehet szórakoztatni.

A „szenvedő alanyok” részéről is sok türelmet és szeretetet kérek! A Szentmise a legszentebb áldozat és a legbensőségesebb imádság. Hol van az az imádságos, áldozatos lelkület, ha nem bír el egy kis kellemetlenséget, a gyermekek mocorgását, duruzsolását, járkálását. Ha valaki ezen ennyire felháborodik, nagy önzésre vall. Jézus megszigta azokat, akik el akarták zavarni tőle a kisgyerekeket? Őlébe vette, megáldotta, szeretgette őket: ilyeneké az Isten országa!

Én úgy örülök, ha kicsiket látok a szentmisén szüleik mellett a padban, vagy ölükben. Tudom, hogy kiváló édesanyjuk, kiváló édesapjuk van. Tudom, hogy ebből a gyerekből jó, vallásos hittanos lesz. Ez a gyerek már óvodáskorában messziről szalad hozzám, köszön és elbeszélget velem, mert a „Jézuska bácsit”, a „templom bácsit” ő jól ismeri. Az ilyen gyerek számára valódi otthonná lesz a templom, hiszen egész korán megszerette. Az ilyen gyerek már kicsi korában ismeri a szenteltvizet, a kereszttetést, az imákat. Vérében van, tudata alá is beférkőzött a vallás. Akit zavar a gyerek-sírás a szentmise alatt, gondoljon Szent Pál Szeretethimnuszára: „Szólhatsz az emberek vagy az angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak a zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom. A szeretet türelmes, a szeretet jóságos... A szeretet nem tapintatlan, nem keresi a maga javát, nem gerjed haragra.”

Jézus is összeszigta az apostolokat, amikor nem engedték hozzá a gyermekeket.

Pasaréti jegyzetek

SZODFRIDT GÁBOR

SAPIENTIA A LA CARTE

TUDÁS - IGÉNY SZERINT ÖSSZEÁLOGATVA

A budapesti Szerzetesi Hittudományi Főiskola, a Sapientia idéntől egy új lehetőséget nyújt a Belvárosban a tanulni vágyóknak, az „a la carte” képzést, aminek lényege a sok tudás, onnét összeválogatva, ahonnett szeretnénk, vizsgastressz és számonkérés nélkül. Az amúgy is meghirdetett tanrendi órákra lehet külsősöknek is bejárni úgy, hogy nincs merev tantárgy-beosztás, hanem mindenki az érdeklődésének és az idejének megfelelően állítja össze a tanrendjét a felkínált „étlapról”, keverve akár a különböző évfolyamok előadásait is. Olyan, Pasaréten is jól ismert oktatók

óráira lehet bejárni, mint **Szatmári Györgyi** (őszövétségi ismeretek), **Várnai Jakab atya** (teológia), **Bagyinszki Ágoston atya** (teológia), **Szabó Xavér atya** (őszövétségi ismeretek, újszövétségi ismeretek), **Dr. Kézdy Anikó**

(pszichológia – nehéz élethelyzetek), **Papp Miklós atya** (etika, életvezetés). Az „étlapról” mind a nappali, mind az „esti” képzés óráiból lehet válogatni, igen csekély tanulmányi díj kifizetése mellett.

Kinek érdemes gondolkodni az „a la carte” képzés igénybevételén? Elsősorban egyetemistáknak, akik két ELTE-s vagy közgázos, esetleg műegyetemi óra között szívesen tanulnának valamely nap egy kis életvezetést, erkölcssteológiát, vagy éppen pszichológiát, középkorúaknak, akik az életük utolsó harmada előtt szeretnék végiggondolni, hogy mit miért csinálnak, mit szeretnének még az életben megvalósítani, és ehhez szeretnének teológiai, bibliai alapokat kapni, vagy éppen nyugdíjasoknak, akiknek van idejük és kedvük, hogy végre teológiai, filozófiai tudományokkal is foglalkozzanak.

A képzésekről részletek, köztük az a la carte lehetőségekről, az információk a <http://www.sapientia.hu/alacarte> oldalon található, de érdemes végigbongészni az ingyenes szabadegyetemi előadások listáját is (csütörtök esténként), illetve az újonnan meghirdetett pár hetes tanfolyamokat, például november közepén indul egy 40 órás akkreditált Bibliai kultúra képzés program Szatmári Györgyivel, Szabó Xavér atyával, Jelenits István atyával, Varga Kapisztrán atyával. <http://www.sapientia.hu/hu/node/3131>

BOBAY ORSOLYA

A TRANZITUS KIEMELKEDŐ ÜNNEPET JELENT A SZÁMOMRA...

...amelyre már napokkal korábban készülök lélekben, és próbálok különösen is Ferenc testvérré figyelni, és azon gondolkodni, hogy az adott élethelyzetemben miben lehet példakép a számomra. Az ő példája az első, gyermekkori tapasztalatoktól kezdve meghatározó az életemben. A kezdeti évek naiv lelkesedését mindinkább felváltotta a törekvés, hogy egyre jobban annak a megértésére törekedjek, hogy az ő útján járva hogyan követhetem Krisztust. A ferences lelki családhoz közel 20 éve kötődöm, és sok évet töltöttem el a Margit körúti ifjúsági hittancsoportokban és a Boanergész közösségben, de a pasaréti plébánia mindig ott volt valahol a „háttérben”. Többször jártam itt egy-egy örökfogadalmon vagy újmisen, és ebből az időszakból is a családias légkör maradt meg bennem alapvető élményként. Bár a korábbi években is részt vettem a Transzituson, és igyekeztem minél elmélyültebben részt venni rajta, az ünnep során inkább az esemény történetiségét próbáltam felidézni és az egykori eseményeket magam elé képzelni. **Ebben az évben történt meg először, hogy a saját életemen kezdtem el gondolkodni, és azt a kérdést helyeztem a középpontba a mise és a szertartás alatt, hogy miért tartozom ehhez a plébániai közösséghez, és a ferences lelki családhoz. A válaszok még formálódnak bennem, de a szertartáson megtapasztalt öröm és belső béke megélése segít abban, hogy egyre jobban elköteleződjem Pasaréten és a ferenceségben is.**

CSEPI EMLÉKÉRE

Hittanórán ültünk, a bevezető imádság után éppen mély csöndben elméltünk, amikor kissé feldúlt arc-cal, váratlanul ránk nyitotta az ajtót Grácián atya. Intett, hogy menjek ki, majd némi bizonytalansággal vegyes csodálkozással a hangjában közölte, hogy szerinte valaki szórakozik vele, de azért lejtött szólni, hogy induljak azonnal valami „Csöpihez”, mert végéznie kell.

Hirtelen nekem sem esett le, kit takar ez a művész-név, csak az tűnt biztosnak, hogy ismeri a napirendemet, ha még a plébániai hittanórán is utolért (mobil telefon akkor még nem volt). Aztán beugrott! Csepi egy gyermekparalízisen átesett 40 év körüli mozgássérült férfi volt, őt látogattuk és támogattuk Csapody Marci és Hausladen Teodóra alkalmi segédeként. Csoportunk tagjai napi beosztás szerint vitték neki az ebédet, sőt segítettünk az étkezésben is, hiszen ő majdnem teljesen béna volt, csupán egy karját tudta mozgatni. Csepi azon bátor kevesek közé tartozott, aki a Babai utcai otthon helyett, ahol mindenben gondoskodtak volna róla, az önálló életet választotta. Ennek azonban volt egy kritikus pontja, mégpedig a napi „nagydolog” elvégzésének megszervezése.

AHOGYAN A SZENTLÉLEK „SZERVEZ”...

CSÁGOLY MÓNIKA

1991-ben a pápalátogatás alkalmából jelentkezni lehetett vendégek elszállásolására. A Kájoni Házban gyülekeztünk, nézegettük-méreggettük egymást. Volt egy kb.6 fős csapat, gimnazista korú leánykák Erdélyből, meg a vezetőnőjük. Mondták, hogy nagyon szeretnének együtt maradni. Hát, ha jó a tetőtér szőnyegpadlóval, akár mehetünk is! (Némi aggodalommal terelgettem őket hazafelé, elférnek-e vajon? Ekkora létszámra nem számítottunk...) De minden jól ment, és nagyon aranyosak voltak.

Olvasom a szerzetesi arcskönyvben Katalin Ildikó Sarutlan Kármelita nővér írását, és ez áll benne: „Vallásos osztálytársnőimmal kiscsoportot hoztunk létre, és hetente egy délután együtt imádkoztunk „lelki anyánk” lakásán, aki befogadott bennünket.” Katalin nővér csíkszeredai, az életkor is stimmel... csak nem az egyik leányka a 6 közül? Levél megy, és jön a válasz: „Igen, én vagyok az egyike azoknak, akik az Önök vendégszeretetét élvezheték, amikor kiutaztunk a pápalátogatásra.”

25 év után így találtunk egymásra az arcskönyv jóvoltából, a Szentlélek segítségével!

REGGELIRE VÁRUNK!

BESZÉLGETŐS TALÁLKOZÁSI LEHETŐSÉG A TEMPLOMUNKBA JÁRÓKNAK

Szeptemberben indult az a kis kör, amely a pasaréti templomba járó, az üzleti, gazdasági élettel valamilyen módon kapcsolatban lévő embereket szeretné egy-egy beszélgetés keretében összeismertetni egymással. **Havonta egyszer találkozunk 8:00-9:00 között egy pasaréti étteremben.** Rendelünk valami enni- és innivalót, beszélgetünk az előre megadott témáról, és egy órával később, remélhetőleg új gondolatokkal, új szempontokkal, új élményekkel gazdagabban indulunk a munkahelyünkre.

Célunk elsősorban közösséget építeni, minél több olyan embert közelebből is megismertetni egymással, akik arcról, „miséről” már lehet, hogy régóta ismerősek egymásnak, de célunk a közös gondolkodás is, elsősorban az üzleti, gazdasági életben felmerülő erkölcsi, életvezetési kérdésekről.

Ha érdekel valakit a pasaréti Szent Antal templomba járók közül a találkozásnak és gondolatcserének ez a formája, akkor kérem, e-mailben keresse meg a szervezőt, Szodfridt Gábort a szodt@t-online.hu címen.

(N.P.A.)

Ha éppen nem akkor sikerült, amikor volt nála valaki, akkor taxisokat hívott cébé rádión, vagy – mint ezen az estén is – engem ért utol a plébánia telefonszámán.

Grácián atyának voltak ugyan emlékei Csepiről, de a szükségletek efféle részleteiről nem volt tudomása. Némi időt vett igénybe, míg elmagyaráztam, hogy az illetőnek bizony nyomós érve van a „telefonbetyárkodásra”. Tekintettel az időfaktorra, Grácián atya felajánlotta, hogy elvisz kocsival. Talán egy Opelje volt akkor a plébániának, abba ültünk be. Úgy feszítettem mellette, mint két krumpli egy zsákban. A pasaréti plébánossal az oldalamon száguldottunk kakiltatni! Érkezésünkkor aztán Grácián kissé zavartan közölte, hogy inkább kint megvár...

Azóta is szeretettel emlékezem erre a kis kalandunkra. Jólesett segíteni, jólesett a nagytekintélyű pasaréti plébánossal szövetkezni egy jó ügy érdekében. **Tudjuk, Isten a kis dolgokban is jelen van. Nemcsak a kis dolgokban, hanem a mindennapi problémák megoldásában is.**

Egy húron pendülnek

A gitáros mise zenekarának bemutatkozása

Aki Pasarétre jár misére, az biztosan hallott már a fél nyolcas gitáros miséről, látásból, vagy személyesen ismeri a zenekar tagjait. A 90-es években az ifjúsági hittanosok rendszeres találkozóhelye volt, a misék nem ritkán éjszakába nyúló beszélgetésekben folytatódtak, a templom előtt ácsorogva. Népszerűségéből máig nem veszített.

személyes okok és konfliktusok csak kevés esetben voltak ennek hátterében.

Szinte minden más templomban gitáros kórus énekel, mi pedig inkább csak zenekar vagyunk, ami azt jelenti, hogy nincs sok énekesünk, épp csak vezetjük az éneket. Ennek van előnye és hátránya is:

A hátránya az, hogy nem tudunk sokszólamú, magas színvonalú színes repertoárral előállni. Az előnye viszont az, hogy a hívek énekére, aktív közreműködésére számíthatunk és törekszünk: próbálunk követhető tempót, hangmagasságot tartani, egyensúlyra törekszünk a változatosság és a jól ismert énekek újraéneklésének tekintetében, igyekszünk könnyen megtanulható dalokat választani, odafigyelünk a szövegek kivetítésére. Persze nem tudunk mindent megoldani. Egy tökéletes kórus-hang szép, hallgatni öröm, de talán könnyebben bekapcsolódnak a hívek, ha minket hallanak! Ez szerintem fontos, mert „aki énekel, duplán imádkozik”. (Hippói szent Ágoston a Zsoltárok 72,1-hez írt jegyzete.) Esetenként más alkalommal is szolgálunk, szentség-imádáson, esküvőn. Jó néhány alkalommal gitáros kórustalálkozóra is elmentünk. Volt, amikor a nagy létszám miatt alig fértünk el, és volt, amikor nagyon kevés főre csökkentünk. Akkoriban sokat töprengtem azon, vajon fennmarad-e ez a műfaj?! Amikor kezdtük, akkor újdonság, áttörés volt a gitáros zene. Hosszú ideig vita tárgya volt, hogy vajon liturgikus-e, illő-e ez a templomban?! Mennyire esett áldozatul a színvonal a lelkes, de amatőr szerzőknek, zenészeknek? Ma azt látjuk, hogy kicsi arányban ugyan, de vitathatatlanul része lett az egyháznak. **De vajon a felnövekvő következő generációnak tud-e a sajátja lenni ugyanez?** Örömmel látjuk, hogy igen, csatlakoznak hozzánk fiatalok, akik szívesen vesznek részt a szolgálatban. Ismerőseink körében évről évre születnek új dalok, amik már nem csak ínség-szülte nemzetközi átiratok, hanem ügyelnek a formai és tartalmi hibákat elkerülni.

Él ez a műfaj és talán segít színesebbé tenni az egyház palettáját, több lehetőséget teremtve, hogy a szívünkhöz közelebb álló módon éljük meg hitünket.

A pasaréti 1/2 8-as története valamikor a 80-as években kezdődött. Ha jól tudom, eleinte orgona nélküli csendes mise volt, de a Margit körúton akkor már igen népszerű lett a gitáros mise. Egyszer-kétszer én is elmentem. A zsúfolásig telt templomban nagy élmény volt a sok gitárból és szóló hangszerből álló zenekart és énekkart hallani. 1990 táján egy misére áthívták az ottani zenekarból Springer Ferit és Aszalós Zolit. Az éneklésre hívott kis közösség szívesen jött és szívesen maradt, az egyszeri alkalomból éveken át tartó szolgálat lett – mind képletesen, mind szó szerint – az oltár mellett. **1991-ben jött Pasarétre Grácián testvér, az ő vezetésével alakult 1994-ben plébániává a templom.**

1995-ben Aszalós Zoliék már nem tudták tovább vállalni a feladatot, így Grácián, Jónás és Miklós atya a **hitancsoportokból szervezett zenekart**. Két, felváltva szolgáló csapat alakult: Matlári Zsuzsiék és mi. A „furyúás ikrek” – Polner Andi és Kriszti – a kezdetektől több mint 15 évig alappillérei voltak nem csak zenekarunknak, hanem a legtöbb olyan alkalomnak, ami a furyúával összefüggésbe hozható volt. Márk Kati gitárral és énekhanggal erősített minket. Bottka Gergő csak néhány éve csatlakozott hozzánk, de a mai napig jön, amikor munkája és más elfoglaltsága engedi. Képtelen lennék mindenkit felsorolni, akik hosszabb vagy rövidebb ideig hozzánk tartoztak. Sokak költözés, élethelyzet-változás miatt mentek el, de nem mindenkiről tudjuk a távolmaradás okát. Remélem, hogy a

Együtt működünk!

Beszámoló a 2016. szeptember 24-i Plébániai Tanakodóról

Idén szeptemberben az egyházközségünk vezetői „plébániai tanakodóra”, közös gondolkodásra hívták össze a plébánián működő csoportok képviselőit. A zsinat előtt Zalán testvér egy kérdőívet küldött szét, kikérve a plébániai közösségek véleményét arról, ki milyen pozitív és negatív jelenségeket tapasztal saját csoportjában. A kérdésekre érkezett válaszok kiértékelése jelentette a találkozó alapját. A „tanakodón” a csoportok egy vagy két taggal képviseltették magukat. Szinte minden közösség küldött képviselőt.

A nyári szünet után évente új lendülettel, a jobbá válás útját keresve szeretnénk folytatni plébániai életünket, közösségben Istennel és egymással. Isten mindenkit nevében szólít! A család, kisközösség, plébánia, egyházmegye, világegyház erre a személyes megszólítottságra épül. Közösségként készen kell lennünk az állandó megújulásra, hogy mindenki a maga módján találja meg benne a saját helyét, saját feladatát, az üdvösségre vezető útjának kiteljesedését. Ebben az évben is a fris-

sülés, az újragondolás szándékával hívta össze Zalán és Donát testvér a Kájoni Ház nagytermébe a plébánián működő közösségek vezetőit, képviselőit.

A plébániánk honlapján tájékozódva érdemes rácsodálkozni, milyen sok és sokféle közösség él a ferences közösség vonzásában. A plébániai tanakodó délelőttjén megtöltöttük a termet. Aktív, a gondolatainkat és szívünket egyaránt megmozgató együttlétben volt részünk. Az első órában páronként, majd négyesével igyekeztünk személyesen is megismerni egymást, mesélni az általunk képviselt közösségről. Ezzel spontán módon 4-6 fős, beszélgető-csoportokká alakultunk. Bevezetésképpen megpróbáltuk röntgenezni kisközösségeinket.

Az átvilágítást segítő kérdéseket érdemes kicsit mindenkinek átgondolnia:

- Mi a célunk a közösségben, ez mennyire tudatos?
- Mi tart össze minket, mik az erősségeink, gyengeségeink, elégedettek vagyunk-e?
- Ha új érdeklődő jelentkezik, mit kérünk tőle, mit várunk el egymástól, van-e konkrét feladata a közösségnek, az egyes tagoknak?
- Mit kérünk az Úristentől, tudjuk-e, ő mit vár tőlünk?

Az erre szánt idő leteltével nehezen lehetett lecsendesíteni a társaságot. A beszélgető körökben felmerült gondolatokat, a csoportok egy-egy tagja foglalta össze, röviden. A következőkben egy elképzelt, újonnan alakuló közösség számára ajánlott recept összeállítása volt a feladatunk. Az összefoglalók alapján egy táblára írtuk a recept alkotórészeit:

- optimális létszám 10-12 (ifjúsági 5-35) fő;
- rendszeres találkozások (hetente, 2-4 hetente);

- az imádság központi kérdés legyen;
- a szervező, moderátor vezető mellett legyen lelki vezető;
- legyen eltervezett tematika, konkrét feladatvállalás, a csoport legyen nyitott, évente legalább egy lelki gyakorlaton vegyen részt

A szünet után Zalán atya tartott előadást a közösségfejlődésről, a beszélgetésekben érzékennyé vált lélekkel

hallgattuk. A vezérfonal egy német kutató, a közösségek fejlődéséről szóló tanulmánya volt. 26 ország 70 ezer keresztény közösségét vizsgálta, következtetéseket vont le arról, milyen belső értékek segítik a csoportok növekedését.

Nyolc fontos, minőségi jellemzőt szűrt le a vizsgálatból:

- A MEGERŐSÍTŐ VEZETÉS
- AZ ADOMÁNYKÖZPONTÚ SZOLGÁLAT
- A SZENVEDÉLYES LEKISÉG
- A HATÉKONY MŰKÖDÉSI FORMA
- AZ ÖSZTÖNZŐ IMA ÉS LITURGIA
- A NYITOTT, A NAGYOBB KÖZÖSSÉGBE IS BEÁGYAZÓDOTT KISCSOPOORTOK
- AZ ÉLETHELYZETEINKBEN ÚTMUTATÁST, VONZÁST JELENTŐ EVANGELIZÁCIÓ
- A SZERETETTELJES KAPCSOLATOK

Ez a nyolc minőségi jellemző egyaránt fontos és elengedhetetlen egy élő, fejlődő közösség életéhez.

A szeptember elején sokunk által kitöltött, a pasaréti plébániai csoportok életére rákérdező kérdőív összesítése szerint a közösségeinknek a nyolc minőségi jellemzőből leginkább a **hitünkben való tudatos képzésre, adományaink felismerésére és bátrabb használatára, ill. a világ által felvetett kérdések életszerű evangéliumi megválaszolására kell súlyozottan figyelmet fordítanunk Fontos, hogy „értsük jól”**. A jobbítás lehetősége szép feladat a következő évre. El kell hinnünk, hogy ehhez

mindnyájunknak van az Úrtól kapott személyes, a nevünkhöz szóló adománya. Bátorság is kell a felismeréshez. **Szeretettel közeledve, a társunkban erre könnyebb rátalálni, mint magunkban.** Istenre figyelő, személyközpontú, imádságos közösségek arra is lehetőséget adnak, hogy felismerésükben segítsünk egymásnak.

MÓZES LEJÖN A HEGYRŐL

*Tudod milyen a hegyekben?
Amikor tisztul az ég a szellem
Ahogy áthaladsz egy gerincen ahogy
Markolod a kötelet keményen a
Jégcsákány a kézben az
Istennel kéz-a-kézben az
Ég alatt a hegyekben?
Hósüvöltés-dallam lógsz a
Hálózsákodban robog a patak a
Szakadéokban alattad suttog az
Éj halkan ott kint a szabadban
Ember és Isten oszthatatlan
Egyet alkot valóban ahogy
Követed a Nyomait a hóban az
Érzés olyan
Kimondhatatlan.*

Fináczy Gábor

FERENCES HAIKU

*Kb. 7-8 évesen "írtam", amikor
Nagymamám meghalt. Egész pontosan
elhangzott valamilyen formában,
és Édesapám leírva jött rá, hogy
egy szabályos haikuval sikerült
megemlékezzek Nagymamámról.
Címe így nem született. Így szól:*

*Milyen vidámak
a méhek. Még nem tudják:
meghalt a Mama.*

*A haiku a japán költészet egyik jellegzetes
versformája: háromsoros, 17 szótagból álló,
hangsúlyos vers. A sorok rendre 5, 7
és 5 szótagosak. A sorvégek – mintegy
mellékesen – rímelhethetnek, de ez nem előírás.*

Szabó Tamás Ferenc

Pasaréti Páduai Szent Antal Plébánia

Cím: 1026 Budapest, Pasaréti út 137.
Tel/fax: (1) 200-2112
E-mail: pasaret-pleb@ofm.hu
Web: <http://pasaret.ofm.hu/>

Portai szolgálat – nyitva tartás, elérhetőség

hétfő – szombat: 8.00 – 20.00
vasárnap: 8.00 – 12.00

Plébánosi és kápláni fogadóóra

Szerda 9.30-11.00 és péntek 16.00-17.30 között.

Plébániai iroda

A plébániai iroda a templom előterében található. Itt történik a keresztlelél kiállítása, temetési ügyek stb. intézése, az egyházi hozzájárulás befizetése, és lehetőség van ferences lelkiségű könyvek, CD-k vásárlására is.

Hivatali idő

hétfő: 9.00-12.00 és 16.30-18.30
kedd: 16.30-18.30

szerda: 9.00-12.00 csütörtök: 16.30-18.30
péntek: 9.00-12.00 és 16.30-18.30

A mi arcaink - Pasaréti Körkép • Elérhetőség: pasaret.amiarcaink@gmail.com

Kiadja: az Auditórium Hungaricum Nonprofit Kft. • Felelős kiadó: Tóth Mária

Szerkesztők: Lendvai Zalán, Meskó Zsolt, Dobos Andrea, Szodfridt Gábor, Valkó Ildikó,

Bobay Orsolya, Navracsicsné Prevoz Anikó

• Lektorálta: Cságoly Ferencné • Címlapfotó: Bódis Krisztián • Fotók: Bódis Krisztián, Gieszer Richárd,

Harsányi István, fr. Lendvai Zalán, Valkó Vilmos • Grafika: <http://absolu.nadedesign.com>